

Skyddad natur 31 december 2012

Protected Nature 2012

I korta drag

Korrigerig 2014-05-27: Tabell 8, korrigerig av landareal. Tabell 23, korrigerig av värden per län i kolumnen " % av areal". Tabell 23, korrigerig av värden i kolumnen "Antal, totalt"

Mer än 330 nya skyddsområden

Cirka 11 procent av Sveriges landareal är skyddad som nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskyddsområde. Vid utgången av 2012 fanns det drygt 11 000 skyddade områden i Sverige, med en sammanlagd yta på 5,3 miljoner hektar. Det motsvarar ungefär ytan av Jämtlands län.

Antalet skyddade områden ökade med mer än 330 stycken under 2012. Det innebar en ökning med nästan 20 000 hektar.

Typ av skyddat område	Antal	Total areal, hektar	Landareal, hektar	Skyddad landareal av Sveriges totala landareal (%)
Nationalparker (NP)	29	739 449	632 264	1,6
Naturreservat (NR)	3 911	4 417 108	3 702 964	9,1
Naturvårdsområden (NVO)	93	107 691	71 450	0,2
Biotopskyddsområden i skog (SBO)	6 915	23 312	23 259	0,1
Övrigt biotopskyddsområde (ÖBO)	96	228	227	0,0
Summa 2012	11 044	5 287 788	4 430 164	10,9
Summa 2011	10 711	5 267 995	4 411 812	10,8
Djur- och växtskyddsområden (DVO)	993	101 482	61 451	0,2

Djur- och växtskyddsområdena har ökat med drygt 80 områden eller nästan 7 000 hektar under 2012. De består till stor del av vatten. Den här skyddsformen räknas inte in i summan av den skyddade arealen i landet. Det beror på att flera av områdena är skyddade under avgränsade tidsperioder, t ex vid fåglars häckningstider. Skyddet innebär därför inte ändrad markanvändning för området.

Arealmässigt är naturreservat den största skyddstypen, då de utgör 84 procent av den sammanlagda skyddade arealen i landet. Nationalparkerna upptar 14 procent av den skyddade arealen, trots att de är få till antalet. Biotopskyddsom-



Sandra Wennberg, Naturvårdsverket
Tel 010-698 12 45
sandra.wennberg@naturvardsverket.se



Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Karin Hedeklint, SCB
Tel 08- 506 945 14
karin.hedeklint@scb.se

Rapporten har producerats av Naturvårdsverket och SCB gemensamt. SCB ansvarar för officiell statistik om skyddad natur.

ISSN 1654-3947 Serie MI Miljövård- SM 1201. Utkom den 29 maj 2013.

URN:NBN:SE:SCB-2013-MI41SM1301_pdf

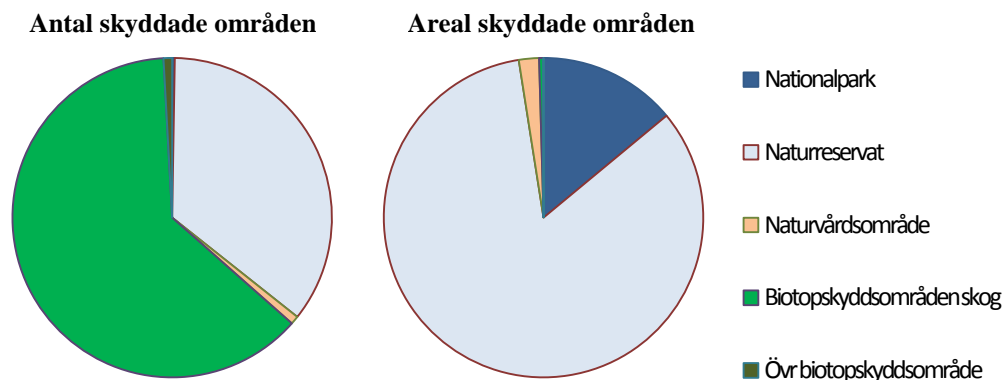
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

råderna är flest till antalet. Nästan 63 procent av de skyddade områdena är biotopskyddsområden i skog.

Diagram 1. Antal områden och arealer per skyddstyp

Number of areas and total areas, per type of protection



Skog vanligast i nya skyddade områden

De skyddade områdena är ofta små till ytan. Drygt 60 procent av landets nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden är mindre än 1 kvadratkilometer (100 hektar). Bland nationalparkerna dominerar dock större områden, framför allt i de norra delarna av landet. Mer än 30 procent av dem har en yta på 10 000 hektar eller mer.

Den vanligaste naturtypen inom skyddade områden är öppen mark i fjällen. Därefter är skogliga impediment vanligast. Skogen stod för den största delen ny skyddad mark under 2012, med 61 procent av totalytan. Då räknas arealer inom nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000, vilka ökade med sammanlagt 14 000 hektar år 2012. Året innan stod naturtypen hav för 90 procent av de ny tillkomna arealerna.

Hälften av befolkningen har nära till skyddad natur

Under 2012 hade 54 procent av landets befolkning tillgång till skyddad natur inom 2,5 kilometer från bostaden. Det är en ökning med 1 procentenhet sedan 2011. Örebro län hade den största andelen befolkning med 2,5 kilometer till skyddad natur, med 79 procent. Inom fem kilometer från bostaden hade Stockholms län den största andelen, med 98 procent. I genomsnitt hade 84 procent av befolkningen i riket skyddad natur inom fem kilometer från bostaden.

Befolkning i tätort har i genomsnitt närmare till naturskyddsområden än personer boende utanför tätorter. 57 procent av befolkning i tätorter hade naturskyddsområden inom 2,5 kilometer från bostaden. Den siffran var endast 34 procent för personer boende utanför tätort.

Flest nya områden i Vindelns kommun

I 226 av landets 290 kommuner är minst 1 procent av totalarean skyddad som nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskyddsområde. I 26 kommuner är mer än 15 procent av totalarean skyddad. Vellinge kommun i Skåne län har den högsta andelen skyddade arealer, då 61 procent av dess totala yta är skyddad i 11 olika områden. Högst antal skyddsområden har Gotlands kommun, med 351 stycken.

De kommuner som har haft störst ökning av antalet skyddsområden under 2012 är Vindelns kommun i Västerbottens län, med 20 nya områden, och Älvdalens kommun i Dalarnas län, med 18 nya områden.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	6
Skyddad natur – historik	6
Diagram 2. Skyddad natur per skyddstyp 1909-2012	6
Diagram 3. Skyddad natur per naturtyp 1909-2012	7
Diagram 4. Nyttillkommen skyddad areal per naturtyp 1998-2012	7
Storleksfördelning	8
Diagram 5. Antal skyddade områden per storleksklass, totalareal (ha)	8
Nationalparker	8
Naturresevat	9
Skyddade områden i marin miljö	9
Naturvårdsområden	9
Kulturresevat	10
Naturminnen	10
Djur- och växtskyddsområden	10
Natura 2000	11
Vattenskyddsområden	11
Biotopskyddsområden i skogs- och jordbruksmark	11
Skyddade älvar	12
Nationalstadsparker	12
Karta A. Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården	13
Fridlysta djur- och växtarter	13
Naturtyper	13
Skyddad skogsmark	14
Tillgänglighet till skyddade områden	14
Tabell A Tätorter med fler än 10 000 invånare, där minst 10 procent av ytan i och omkring tätorten är skyddad	15
Förvaltare av skyddade områden	15
Kostnader	15
Brott och förseelse mot områdesskydd	16
Internationell utblick	16
Karta B. Skyddad areal per land 2010, procent av landareal	16
Skyddad natur per kommun	16
Tabeller	18
Teckenförklaring	18
1. Nationalparker 2012-12-31	18
2. Naturresevat länsvis 2012-12-31	19
3. Typ av beslut om naturresevat och naturvårdsområden länsvis 2012-12-31	19
4. Nationalparker och naturresevat i marin miljö 2012-12-31	20

5. Kulturresevat 2012-12-31	21
6. Naturminnen länsvis 2012-12-31	22
7. Djur- och växtskyddsområden länsvis 2012-12-31	22
8. Natura 2000-områden länsvis 2012-12-31	23
9. Vattenskyddsområden länsvis 2012-12-31	23
10. Biotopskyddsområden i skog och jordbruksmark 2012-12-31	24
11. Älvar skyddade mot vattenkraftsutbyggnad	25
12a. Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården 2011-12-31, areal	26
12b. Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården 2012-12-31, folkmängd inom och omkring	26
13. Djur- och växtarter fridlysta i hela landet 2012-12-31	26
14. Naturtyper inom naturreservat och nationalparker 2012-12-31	27
15. Naturtyper inom naturreservat och nationalparker ovanför gränsen för fjällnära skog 2012-12-31	27
16. Produktiv skogsmark i nationalpark och naturreservat länsvis 2012	28
17a. De tio största naturreservaten utifrån total areal	29
17b. De tio största naturreservaten utifrån skogsareal	29
17c. De tio största naturreservaten utifrån skyddad areal produktiv skog	29
17d. De tio största naturreservaten utifrån areal våtmark	30
17e. De tio största naturreservaten utifrån areal sjöar och vattendrag	30
17f. De tio största naturreservaten utifrån areal ängs- och betesmark	30
18. Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2012	31
19. Förvaltare av nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2012-12-31	32
20a. Kostnader för skydd av områden år 2012	33
20b. Fördelning på köp, intrång och bidrag år 2012	33
21. Antal brottsmisstankar avseende brottskod 8015 "Brott mot områdesskydd, förseelse mot områdesskydd" 2008-2012	33
22. Skyddade områden i ett urval av länder 2010	34
23. Skyddad natur per kommun 2012-12-31	35
24. Skyddad natur 2012-12-31, sammanfattning	39

Kartor **40**

1. Översiktskarta, län	40
2. Nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2012-12-31	41
3. Skyddad natur i anslutning till kusten och marin miljö 2012-12-31	42
4. Vattenskyddsområde 2012-12-31	43
5. Natura 2000-områden 2012-12-31	44
6. Skyddad skog (inom NP, NR, NVO, SBO) per kommun, 2012-12-31	45
7. Skyddad areal (NP, NR, NVO, SBO och ÖBO) per kommun, 2012-12-31, procent av total kommunareal.	46

Fakta om statistiken **47**

Detta omfattar statistiken	47
Definitioner och förklaringar	47
Så görs statistiken	48
Register över skyddade områden (NVR)	48
Statistikens tillförlitlighet	49
Förändringar jämfört med föregående meddelande	49
Bra att veta	50
Kartverktyget Skyddad Natur	50
Tidsserier	50
In English	51
<hr/>	
Summary	51
List of tables	51
List of terms	53

Statistiken med kommentarer

Skyddad natur – historik

I drygt 100 år har det funnits skyddad natur i Sverige. 1909 antog riksdagen en lag om nationalparker och bildade de nio första parkerna. I diagram 2 visas utvecklingen av skyddad natur sedan dess.

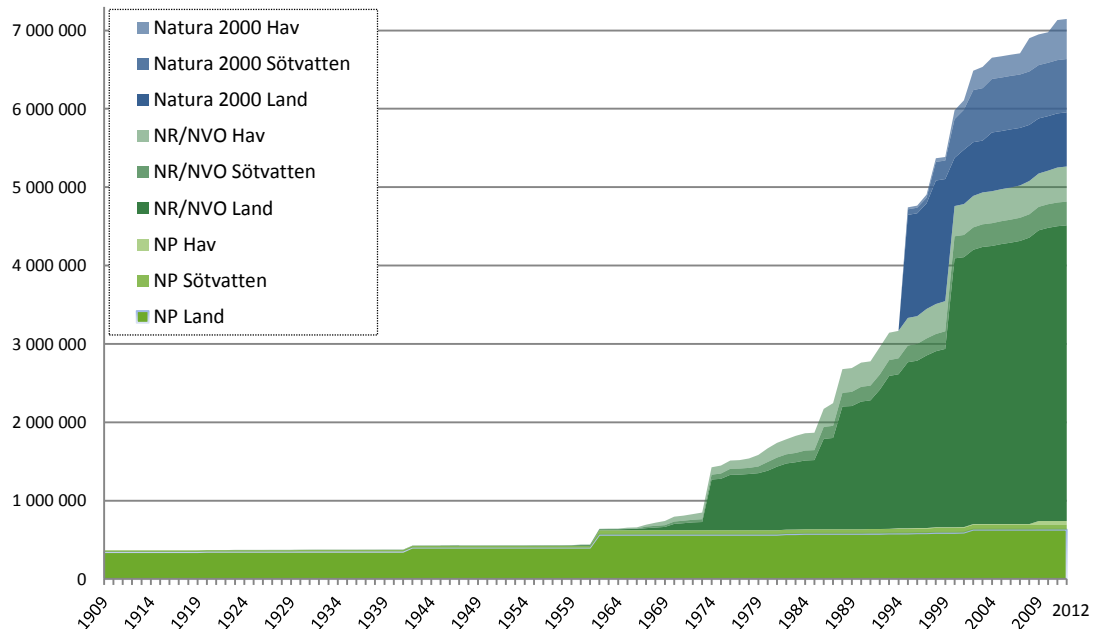
De stora arealökningarna genom åren återfinns främst hos naturreservaten. Den kraftiga ökningen av dem i slutet av 1980-talet kopplas i första hand till underlag och kunskap från den landsomfattande urskogsinventeringen 1978 till 1982, vilken var det första egentliga planeringsunderlaget för skydd av värdefulla skogar. Som ett resultat av inventeringen beslutade länsstyrelserna i bland annat Västerbottens och Norrbottens län att skydda flera till ytan mycket stora fjällurskogar.

År 1997 omfattade skyddstyperna nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000-områden cirka 4,9 miljoner hektar mark. År 2012 omfattades 7,1 miljoner hektar. Den stora arealökningen av skyddade områden mellan 1999 och 2000 beror både på komplettering av områden i det europeiska nätverket för skydd av natur och på att flera stora domänreservat i Norrbottens län ombildades till naturreservat. Genomförandet av de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen har inneburit ett fortsatt genomförande av områdesskydd sedan 1999.

Diagram 2. Skyddad natur per skyddstyp 1909-2012

Protected nature by protection type 1909-2012

Akkumulerad totalareal (ha) per skyddstyp och år



De flesta Natura 2000-områden är skyddade som nationalpark eller naturreservat. Det gör att den faktiska Natura 2000-arealen inte redovisas i sin helhet i diagrammet ovan. I de fall då områdesskydden överlappar varandra redovisas ytan i första hand som nationalpark, i andra hand som naturreservat, i tredje hand som naturvårdsområde och i fjärde hand som Natura 2000.

I diagram 2, 3 och 4 är det endast nettoarealen skyddad mark som redovisas per år. Det innebär att om ett område skyddades som Natura 2000 år 1998 och samma område blev naturreservat år 2001, så redovisas denna areal som Natura

2000 mellan åren 1998-2000. Från år 2001 redovisas arealen istället som naturreservat, men den sammanlagda arealen skyddad mark påverkas inte. Beräkningarna är gjorda utifrån beslutsdatum för områdena.

Den skyddade naturen har sedan 1909 dominerats av marker i fjällen, se diagram 3. Skyddet av skogar, våtmarker, sötvatten och havsmiljöer har ökat som en del av genomförandet av riksdagens miljö kvalitetsmål.

Diagram 3. Skyddad natur per naturtyp 1909-2012

Protected areas by nature type 1909-2012

Akkumulerad totalarea (ha) av NP, NR, NVO och Natura 2000

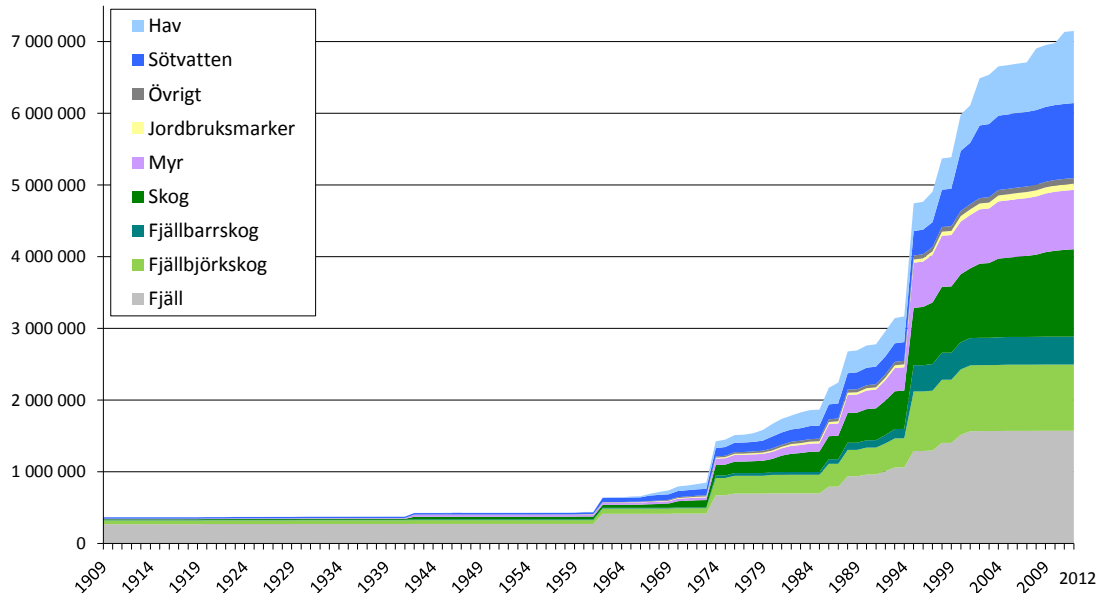
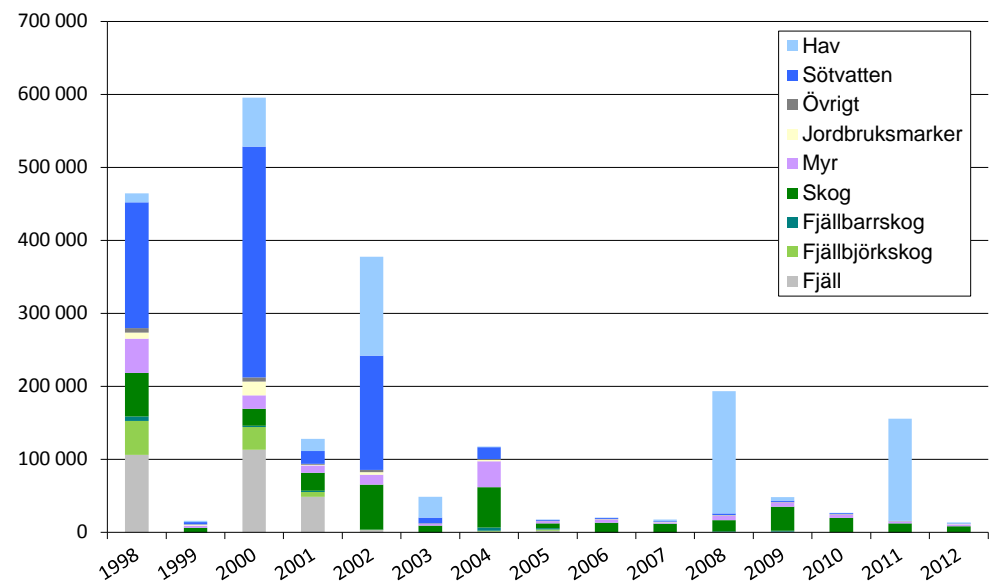


Diagram 4 visar skyddad natur tillkommen från 1998 och framåt, avseende nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och Natura 2000. Under 2012 tillfördes nästan 14 000 hektar ny skyddad mark. Skogen stod för den största delen, med 61 procent. Året innan stod naturtypen hav för 90 procent av de nytillkomna arealerna.

Diagram 4. Nyttillkommen skyddad areal per naturtyp 1998-2012

New protected areas by nature type 1998-2012

Akkumulerad areal (ha) inom NP, NR, NVO och Natura 2000



Storleksfördelning

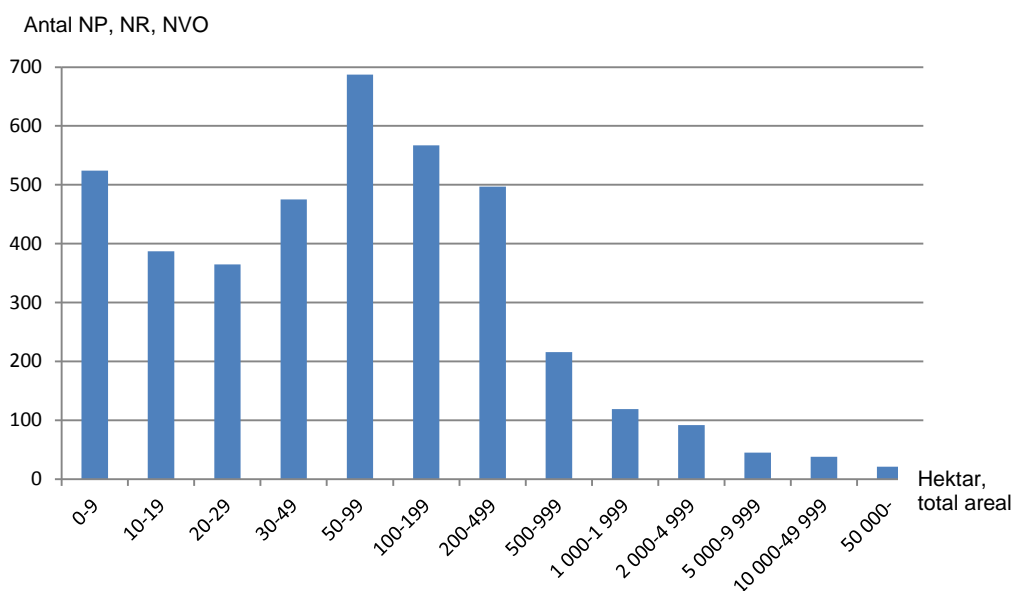
Till antalet domineras de skyddade områdena av mindre ytor. Drygt 60 procent av landets nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden är mindre än 100 hektar. Drygt 2,5 procent är större än 5 000 hektar.

Bland nationalparkerna dominerar dock de stora områdena. Där är mer än 30 procent av parkerna 10 000 hektar eller större. Tre nationalparker, samtliga i Norrbottens län, har en yta på mer än 100 000 hektar. Endast ett område är mindre än 100 hektar. Det är Dalby Söderskog i Skåne län, som har en yta på 37 hektar.

Bland naturreservaten är det istället de små områdena som är flest. Drygt 60 procent mindre än 100 hektar. Endast en dryg procent är större än 10 000 hektar. Naturreservaten är dock flest till antalet. Antalet stora naturreservat är därför större än antalet stora nationalparker.

Diagram 5. Antal skyddade områden per storleksklass, totalareal (ha)

Number of protected areas by size class of total area



Nationalparker

Sverige har 29 nationalparker med en sammanlagd yta på drygt 739 000 hektar (se tabell 1). Cirka 632 000 hektar utgörs av landyta. Av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden) står nationalparkerna för 14 procent.

Fjällområdet i Norrbottens län står för nästan 82 procent av nationalparksarealen. Där ingår Abisko, Stora Sjöfallet, Sarek, Pieljekaise, Vadvetjåkka och Padjelanta, tillsammans med fjällnära Muddus i samma län. Karta 2 visar nationalparkernas utbredning i riket.

Beslut om att inrätta nationalpark fattas av riksdag och regering. Naturvårdsverket ansvarar för beslutsunderlag och planering av nationalparkerna, genom bland annat Nationalparksplan för Sverige. Ett större sammanhängande område av viss landskapstyp kan med stöd av 7 kap. 2 § miljöbalken inrättas som nationalpark. Området bör befinna sig i "naturligt tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick". En förutsättning är att staten äger marken.

De första nationalparkerna var 9 till antalet och inrättades år 1909. Under 2007-2008 tog Naturvårdsverket fram en reviderad plan för genomförandet av nya nationalparker. Där föreslås 13 nya nationalparker och sju utvidgningar av be-

fintliga parker. Den senast tillkomna nationalparken är Kosterhavets nationalpark, vilken invigdes 2009. Det är landets enda marina nationalpark. Under 2011 utökades Hamra nationalpark från 28 hektar till nästan 1 400 hektar.

Naturresevat

Den 31 december 2012 fanns det 3 911 naturresevat i Sverige, 112 fler än året innan (se tabell 2). Deras sammanlagda yta var drygt 4,4 miljoner hektar, vilket motsvarar mer än 8 procent av landets totala yta. Störst andel naturresevat i förhållande till totalytan hade Norrbottens och Västerbottens län med 17 respektive 12 procent. Av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturresevat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden) utgör naturresevaten nästan 84 procent. Karta 2 visar naturresevatens utbredning i Sverige.

Naturresevat bildas av länsstyrelserna och kommunerna med stöd av 7 kap. 4-6 § miljöbalken. Marken i ett naturresevat kan ingå i såväl ett privat som allmänt ägande. I Sverige och i många andra länder är bildande av naturresevat ett av de vanligaste sätten att skydda värdefull natur på ett långsiktigt sätt. Naturresevat kan enligt 7 kap. 4 § miljöbalken bildas i syfte att:

- Bevara biologisk mångfald
- Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer
- Tillgodose behov av områden för friluftslivet
- Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer
- Skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter

Bevarande av biologisk mångfald samt vård och bevarande av värdefulla naturmiljöer är de vanligaste skälen till att bilda ett naturresevat. Utanför Sveriges territorialgräns, i den ekonomiska zonen, saknas möjlighet enligt lagstiftningen att bilda naturresevat. Däremot får regeringen meddela föreskrifter för att skydda och bevara den marina miljön, jfr 2 § lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

Nästan 92 procent av naturresevaten har inrättats genom beslut av länsstyrelsen. Övriga naturresevat har inrättats efter beslut av kommuner (se tabell 3).

Skyddade områden i marin miljö

Det finns fler än 500 naturresevat och fem nationalparker som ansluter till kustlinjen eller ligger i havet. Av dem finns 42 naturresevat och 1 nationalpark helt i marin miljö, med syften och föreskrifter kopplade till den marina miljön (se tabell 4). Marina livsmiljöer skyddas även inom Natura 2000-nätverket, som till skillnad från naturresevat kan sträcka sig utanför territorialvattengränsen in i ekonomisk zon. Karta 3 visar skyddade områden i anslutning till kusten och marin miljö. Under 2012 tillkom ytterligare 16 områden. Två av dem var helt nya naturresevat. Hälften av dem vann laga kraft under 2012 och den andra hälften är äldre resevat som efter en genomgång bedömts uppfylla kraven för marina naturresevat.

Naturvårdsområden

År 2012 fanns det 93 naturvårdsområden i Sverige, med en totalyta på 108 000 hektar. De utgjorde 2 procent av det totala naturskyddet (nationalparker, naturresevat, naturvårdsområden och biotopskyddsområden).

Skyddsformen naturvårdsområde, som infördes i naturvårdslagen 1974, upphörde i och med införandet av miljöbalken 1999. De områden som inrättats ska vid tillämpningen av miljöbalken anses som naturresevat. Det finns dock ett skäl att särskilja naturvårdsområdena i statistikredovisningen även fortsättningsvis, eftersom lagstiftningen gav denna skyddsform en stor begränsning.

Föreskrifterna får nämligen inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet. Skyddsformen förekommer främst i marina miljöer och skogsområden avsedda för friluftsliv.

Kulturresevat

Det finns 41 kulturresevat i Sverige. Under 2012 tillkom det 1 nytt resevat, Nedre Söderby i Stockholms län. Resevatet har beslutsdatum 2010, men gällandedatum 2012. Det blev Stockholms tredje kulturresevat. Västra Götalands län har flest kulturresevat, med 5 stycken, medan Kalmar län och Södermanlands län helt saknar kulturresevat (se tabell 5).

Det arealmässigt största kulturresevatet är Lillhärjeåbygget i Jämtlands län, som utgör nästan 40 procent av kulturresevatens sammanlagda area. Det minsta resevatet är Marieberg i Västernorrlands län, med en yta på 3 hektar.

Kulturresevat (KR) får med stöd av 7 kap 9 § miljöbalken inrättas av länsstyrelse eller kommun i syfte att bevara värdefulla kulturpräglade landskap. Skyddsformen infördes 1 januari 1999 i och med att miljöbalken trädde i kraft. I valet mellan natur- eller kulturresevat har syftet med skyddet en avgörande betydelse. Kulturresevatena består t ex av miljötyperna gårdsmiljö, bymiljö, fäbod, sågverksamhülle och herrgårdsmiljö.

Naturminnen

Antalet naturminnen var 1 363 till antalet år 2012 (se tabell 6). Med sina drygt 200 objekt hade Kalmar län flest naturminnen.

Naturminnen är ofta punktobjekt som jätteekar, trädgrupper, flyttblock och jättegrytor. De kan även vara mycket små områden, vanligtvis mindre än 1 hektar, som växtplatser för ovanliga växter eller små holmar. Av det skälet redovisas endast antalet och inte arealuppgifter för denna skyddsform.

Beslut om naturminnen fattas av länsstyrelse eller kommun, med stöd av 7 kap. 10 § miljöbalken. Merparten av naturminnena är inrättade genom äldre beslut och med stöd av tidigare naturvårdslagstiftning.

Djur- och växtskyddsområden

Vid utgången av 2012 fanns det 993 djur- och växtskyddsområden, med en totalyta på mer än 101 000 hektar (se tabell 7). Det är nästa 0,2 procent av Sveriges totala yta. Störst andel djur- och växtskyddsområden av länets totalyta hade Södermanlands län med 0,7 procent.

I syfte att skydda sällsynta eller störningskänsliga djur- eller växtarter kan länsstyrelsen eller kommunen med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken inrätta djur- och växtskyddsområden (DVO). Föreskrifterna innebär att allmänheten, och i vissa fall även markägaren, inte får vistas inom området under en viss tid av året. Föreskrifterna kan även begränsa rätten till jakt och fiske. De vanligaste motiven för djur- och växtskyddsområden är att skydda fåglars häckningsområden under häckningstid (fågelskyddsområde) eller sälars uppehållsplatser (sälskyddsområde).

Djur- och växtskyddsområden reglerar endast tillträde, jakt och fiske men är inte en ändrad markanvändning såsom naturresevat, nationalparker och biotopskyddsområden vilka skyddar naturmiljön. Föreskrifter om tillträdesförbud kan även meddelas inom ramen för ett förordnande om nationalpark, eller som föreskrifter inom naturresevat, kulturresevat, naturvårdsområde eller naturminne. De områden som berörs av tillträdesförbud på detta sätt redovisas inte i tabell 7.

Natura 2000

Natura 2000-områdena består dels av särskilda skyddsområden för vissa fågelarter, SPA (Special Protection Areas), dels av områden av gemenskapsintresse, SCI (Sites of Community Interest) för andra artgrupper av växter och djur samt naturtyper. Alla SPA- och SCI-områden utgör tillsammans nätverket Natura 2000.

Sedan EU-inträdet år 1995 har Sverige föreslagit 544 SPA-områden (omfattande 3 miljoner hektar) och 3 975 SCI-områden (omfattande 6,6 miljoner hektar) som kandidater till nätverket. Många områden är föreslagna både som SPA och SCI och överlappar därför varandra. Sammantaget hör en yta på drygt 6,7 miljoner hektar till endera eller båda av dessa kategorier (tabell 8 och karta 5). Drygt 70 procent av ytan är landareal.

Natura 2000 omfattar värdefulla naturområden med arter och/eller naturtyper som i ett europeiskt perspektiv betraktas som särskilt skyddsvärda. Sverige och övriga EU-länder ska se till att nödvändiga bevarandeåtgärder vidtas i områdena enligt art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet. Bestämmelserna i direktiven är numera införda i bl.a. miljöbalken och gäller alla kategorier av Natura 2000-områden. Alla Natura 2000-områden är av riksintresse enligt 4 kap. miljöbalken. Tillstånd krävs enligt 7 kap. 28a § miljöbalken för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett sådant område. Majoriteten av Natura 2000-områdena är även skyddade som nationalpark eller naturreservat.

Mer information om Natura 2000 finns i handboken "Natura 2000 i Sverige" (Naturvårdsverket 2003) och på webbplatsen <http://www.naturvardsverket.se/natura2000>

Vattenskyddsområden

Vid utgången av 2012 fanns 1 621 vattenskyddsområden i landet, med en sammanlagd yta på nästan 450 000 hektar. Vattenarealen var 66 000 hektar eller 15 procent av områdenas totalarea (se tabell 9). Antalet områden har ökat med 14 stycken sedan 2011 och arealen med nästan 30 000 hektar. Områdenas utbredning i riket visas i karta 4.

Ett område som utnyttjas eller kan komma att utnyttjas för vattentäkt kan av länsstyrelse eller kommun inrättas som vattenskyddsområde med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken.

Biotopskyddsområden i skogs- och jordbruksmark

Antalet biotopskyddsområden i skogsmark uppgick år 2012 till nästan 7 000, med en sammanlagd areal på drygt 23 000 hektar. Störst areal skogsmark med biotopskyddsområde hade Dalarnas och Norrbottens län med mer än 2 000 hektar var.

Biotopskyddsområden i jordbruksmark var 96 till antalet år 2012, med en sammanlagd area på 228 hektar. Biotopskyddsområden i jordbruksmark finns i 11 av 21 län.

Med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken kan speciella och/eller värdefulla biotoper skyddas. Skyddet omfattar mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som av annan orsak är särskilt skyddsvärda. Inom områdena får inte verksamhet bedrivas som kan skada naturmiljön. Ofta används denna skyddsform för att bevara nyckelbiotoper.

Biotopskyddsområden i jordbruksmark hanteras av länsstyrelserna och kommunerna.

- 5 § gäller för biotoper på jordbruksmark som generellt är skyddade från den 1 januari 1994. Skyddet gäller för alléer, pilevallar, stenmurar, odlingsrösen, åkerholmar, småvatten, våtmarker och källor i jordbruksmark.
- 7 § gäller för biotoper som avgränsas av länsstyrelsen eller kommunen. Det rör sig om rik- och kalkkärr i jordbruksmark, naturliga ängar och naturbetesmarker, naturliga bäckfåror samt ras- eller bergbranter som inte ligger i skogen.

Biotopskyddsområden i skogsmark hanteras av Skogsstyrelsen och skyddas av paragraf enligt 6 § i förordningen (1998:1252) om områdesskydd. På skogsmark kan 18 olika biotopslag skyddas, bl. a. brandfält, äldre naturskogsartade skogar och ras- eller bergbranter i skog. Även kommuner kan bilda biotopskyddsområden i skogsmark.

Skyddade älvar

Sammanlagt 42 vattenområden, med en area på 153 000 kvadratkilometer skyddas mot vattenkraftsutbyggnad (tabell 11). Av dessa benämns Torne-, Kalix-, Pite- och Vindelälven som nationalälvar. Ytterligare 10 älvsträckor har detta skydd.

I miljöbalken 4 kap 6 § anges att älvar kan skyddas mot vattenkraftsutbyggnad. Vissa älvar benämns som nationalälvar, men skyddet är detsamma för alla älvar som omfattas av det. För en del älvar avser skyddet hela avrinningsområdet och för andra enbart en älvsträcka. Torneälvens avrinningsområde inkluderar även areal i Finland.

Nationalstadsparker

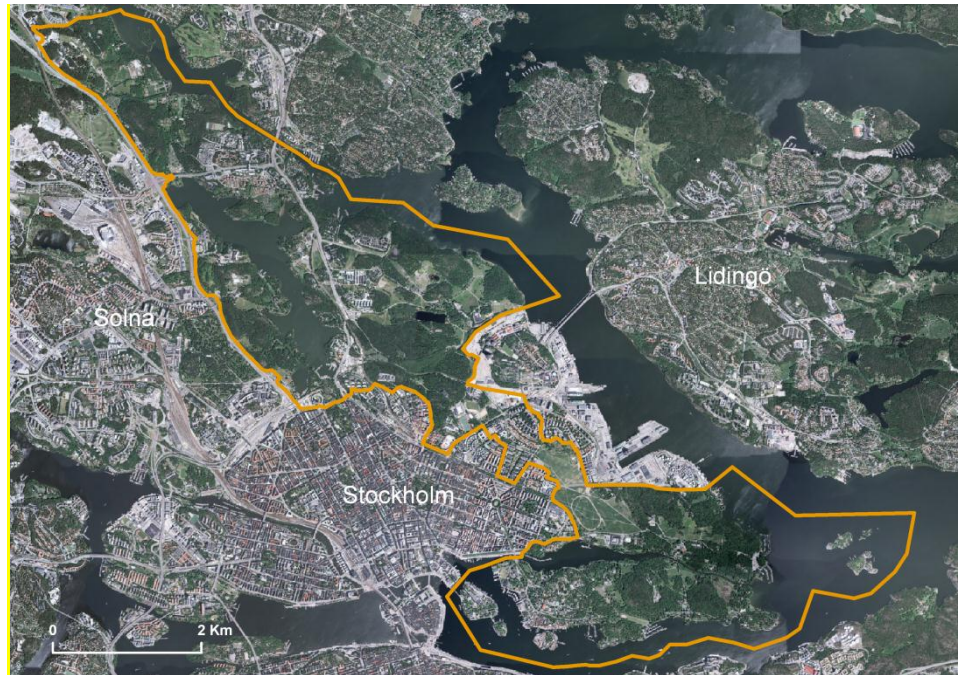
År 2012 hade nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården mer än 23 000 invånare (tabell 12). Det är en ökning med 170 personer sedan 2011. Parken utgör ett uppskattat besöksmål genom sitt centrala läge i Stockholm. År 2012 bodde nästan 77 000 personer inom 500 meter från parkens gränser. Närmare 175 000 personer hade sin bostad inom 1000 meter från parkens gränser. Det är fler personer än vad som bor i hela Blekinge län.

Genom en ändring av naturresurslagen (NRL) år 1995 skapades en möjlighet att inrätta s.k. nationalstadsparker. Den 1 januari 1995 inrättades den första och hittills enda nationalstadsparken, Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården. Nationalstadsparksbegreppet regleras numera i 4 kap 7 § miljöbalken.

Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar uppföras och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. Dessa regler innebär att det kan vara möjligt att uppföra ett begränsat antal nya byggnader inom befintliga bostadsområden och områden med byggnader för högre utbildning, vetenskaplig forskning, museiverksamhet, idrott och rekreation. Det är också möjligt att bygga om och anpassa byggnader efter sådana verksamheters behov. Åtgärderna ska dock utföras så att karaktären av byggnader i park bevaras.

Karta A. Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården

National city park of Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården



Källa: Avgränsning © Länsstyrelsen, övrig geodata © Lantmäteriet

Fridlysta djur- och växtarter

Det finns 297 fridlysta djur- och växtarter i landet (tabell 13). Av dem är 50 stycken djurarter.

Med stöd av 8 kap. miljöbalken kan Naturvårdsverket besluta om fridlysning av djur- och växtarter i hela landet. Länsstyrelserna kan på motsvarande sätt meddela fridlysningsbestämmelser för djur- och växtarter i länen. Jaktlagen (SFS 1987:259) och jaktförordningen (SFS 1987:905) reglerar fredning och jakt av vilda djur och fåglar.

Alla vilda kärlväxter, mossor, lavar, svampar, alger, grod- och kräldjur kan fridlysas, liksom de flesta ryggradslösa djur (insekter m m). Samtliga vilda arter av grodor, ödlor och ormar är sedan den 1 januari 2000 fridlysta i hela landet.

Fridlysningsföreskrifterna samt de fridlysta arterna i bokstavsordning finns i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:12) där det också framgår vilka generella undantag som gäller för några av arterna.

Naturtyper

De stora arealerna skyddad natur i norra Sverige avspeglar sig i statistiken över naturtyper inom naturreservat och nationalparker. Den vanligare naturtypen är öppen mark i fjällena, som år 2012 uppgick till drygt 1,4 miljoner hektar. Den näst vanligaste naturtypen är skogliga impediment som uppgick till nästan 1,2 miljoner hektar (tabell 14). Den produktiva skogsmarken utgörs av 930 000 hektar och består framför allt av tall- och granskog. Ovanför den fjällnära gränsen dominerar naturtypen fjällhed (tabell 15). I avsnittet "Definitioner och förklaringar" beskrivs de redovisade naturtyperna.

Naturvårdsverket karterar kontinuerligt i samverkan med länsstyrelserna naturtypsfördelningen inom samtliga nationalparker och naturreservat. Karteringen görs med hjälp av satellitbilder. Statistik från naturtypskarteringen finns i databasen VIC Natur på objektsnivå.

Gränsen för fjällnära skog är sammanställd 1993 och 1994 av SLU/Institutionen för skogstaxering och utgår från Skogsstyrelsens förordning (SKSFS 1991:3) om gränserna för fjällnära skog. I naturtypskarteringen har det ingått att utifrån data om skyddad skog i respektive reservat fördela naturtyperna som skyddade eller ej skyddade.

Rapporterna ”Kartering av skyddade områden – Skogstyper i nationalparker och naturreservat” (Naturvårdsverkets rapport 5282) och ”Kartering av skyddade områden – Kontinuerlig naturtypskartering” (Naturvårdsverkets rapport 5391) beskriver naturtyper samt metoder och resultat från naturtypskarteringen. Under 2011 kompletterades naturtypskarteringen för att innefatta hela Sverige, vilket ger en homogen kartering av skogstyper även inom den fjällnära regionen. Naturtyper inom den fjällnära regionen redovisas i tabell 15 utifrån flygbildstolkade vegetationskartor som ger en detaljerad naturtypsindelning av de öppna fjällvegetationstyperna.

Skyddad skogsmark

Med skyddad skog avses produktiv skogsmark som genom områdesspecifika och preciserade beslut och föreskrifter skyddas i enlighet med miljölagstiftningen. Nationalparker är skyddade i sin helhet liksom naturreservat ovanför gränsen för fjällnära skog. I andra delar av landet finns det vissa äldre naturreservat, eller delar av naturreservat, som saknar föreskrifter mot markanvändning och exploatering. Det innebär att skogen kan avverkas. När dessa naturreservat bildades ansåg man inte att föreskrifter behövdes för att begränsa markanvändningen. Ofta var även resurserna otillräckliga för att sådana föreskrifter skulle kunna införas.

I naturtypskarteringen har ingått att, utifrån data om skyddad skog i respektive reservat, fördela naturtyperna som skyddade eller ej skyddade. I *tabell 14* visas arealerna för den skyddade skogsmarken i naturreservat och nationalparker. Den skyddade produktiva (det vill säga utan impediment) skogsmarken uppgick till drygt 800 000 hektar år 2012. I *tabell 16* visas samma areal uppdelad på län och på om marken har föreskrifter mot skogsbruk eller ej. Nästan 14 procent av den skyddade skogen saknar föreskrifter mot skogsbruk.

Tillgänglighet till skyddade områden

Under 2012 hade 54 procent av landets befolkning tillgång till skyddad natur inom 2,5 kilometer från bostaden. Det är en ökning med 1 procentenhet sedan 2011. Örebro län hade den största andelen befolkning med närhet till skyddad natur, med 79 procent. Inom fem kilometer från bostaden har Stockholms län den största andelen, med 98 procent.

Befolkning i tätort har i genomsnitt närmare till naturskyddsområden än personer boende utanför tätorter. 57 procent av befolkning i tätorter hade naturskyddsområden inom 2,5 kilometer från bostaden. Den siffran var endast 34 procent för personer boende utanför tätort.

I genomsnitt hade 84 procent av befolkningen i hela landet skyddad natur inom fem kilometer från bostaden. Närmare 100 procent av befolkningen når ett skyddat område inom 15 kilometer från bostaden.

Beräkningen baseras på avstånd från nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden. Befolkningens läge baseras på fastighetens mittpunkt.

Tillgängligheten till skyddade områden kan även mätas utifrån hur stor del av tätorten och dess närmsta omland som består av skyddade områden. Tabell A visar tätorter med fler än 10 000 invånare, där minst 10 procent av ytan i tätorten och dess omland är skyddad. Omlandet utgörs av en zon på 3 kilometer från

tätortsgräns. Beräkningen omfattar nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden.

Tabell A Tätorter med fler än 10 000 invånare, där minst 10 procent av ytan i och omkring tätorten är skyddad

Län	Tätort kod	Tätort	Andel skyddad areal av totalareal (ha)
Skåne	T3496	Höllviken	43 %
Halland	T4054	Onsala	34 %
Västra Götaland	T4488	Lindome	21 %
Stockholm	T0372	Tumba	20 %
Uppsala	T0656	Uppsala	17 %
Halland	T4300	Billdal	17 %
Stockholm	T0264	Nynäshamn	15 %
Stockholm	T0336	Stockholm	15 %
Jönköping	T1484	Gislaved	15 %
Stockholm	T0104	Boo	14 %
Norrbottnen	T8724	Luleå	13 %
Halland	T4008	Kungsbacka	13 %
Stockholm	T0356	Södertälje	13 %
Västra Götaland	T4452	Kungälv	13 %
Västra Götaland	T4520	Mölnlycke	13 %
Västra Götaland	T5428	Skövde	12 %
Skåne	T3372	Bunkeflostrand	12 %
Södermanland	T0820	Oxelösund	11 %
Västra Götaland	T4368	Göteborg	11 %

Nästan alla tätorter i tabellen finns i de södra och mellersta delarna av landet. Luleå är den enda större tätorten i norra Sverige med en stor andel skyddad mark i och omkring tätorten. Störst andel skyddad mark har Höllviken, i Skåne län, med 43 procent.

Förvaltare av skyddade områden

Nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden förvaltas till 77 procent av länsstyrelser (tabell 19). De kommunala förvaltarna står för 13 procent. Övriga förvaltare utgörs av t ex stiftelser eller andra statliga myndigheter. Drygt 8 procent av områdena saknar uppgift om förvaltare.

Kostnader

Statens kostnader för naturskyddet består dels av kostnader för förvaltning av befintliga nationalparker och naturreservat, dels av kostnader för markinlösen då nya skyddade områden bildas. Kostnaderna kan bestå av köp, ersättning till markägaren för intrång, bidrag till kommuners och stiftelsers förvärv av eller intrångsersättning för mark för naturvårdsändamål.

En fördelning per län av kostnaderna framgår av *tabell 20a*, där även den areal som säkrats under året redovisas. Eftersom uppgifterna avser både befintliga och blivande parker och reservat stämmer de inte med arealuppgifterna i övriga tabeller. Negativa arealer kan förekomma då mark som köpts tidigare år byts bort.

För köp, intrång och bidrag för skyddade områden avsatte Naturvårdsverket 616 miljoner kronor år 2012. Av detta avser 128 miljoner kronor köp, 460 miljoner ersättning för intrång, 22 miljoner kronor bidrag och nästan 6 miljoner för naturvårdsavtal (*tabell 20b*).

Utöver Naturvårdsverkets kostnader lämnar Skogsstyrelsen ersättning för biotopskyddsområden i skog. Under 2011 betalade de ut nästan 119 miljoner kronor i ersättning. Under tioårsperioden 2001 till 2011 har Skogsstyrelsen lämnat ersättning för biotopskyddsområden för sammanlagt 1,3 miljarder kronor.

Brott och förseelse mot områdesskydd

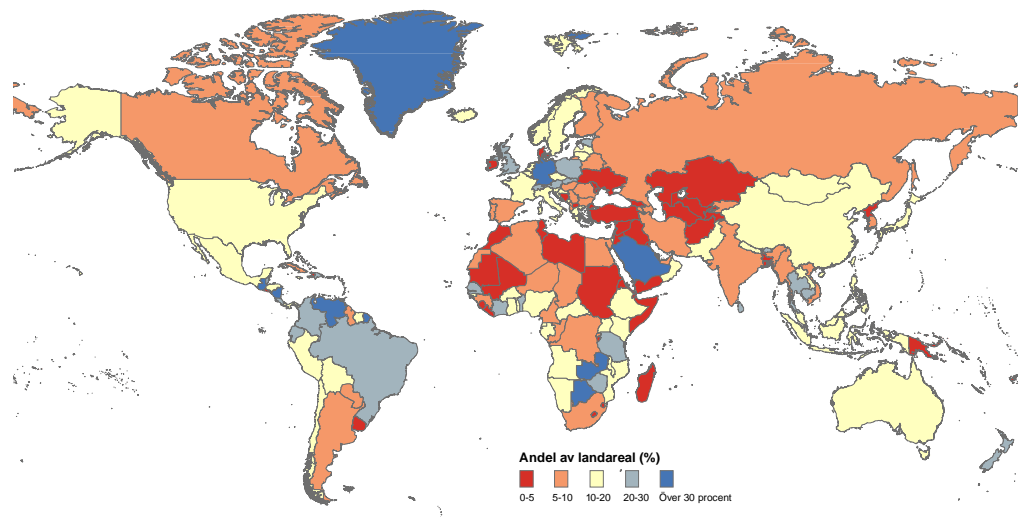
Brott mot områdesskydd begår den som med uppsåt eller av oaktsamhet skadar naturmiljön i ett biotopskyddsområde, uppför byggnad i ett strandskyddsområde eller orsakar skada eller risk för skada i nationalpark, naturreservat, kulturresevat, djur- och växtskyddsområde, vattenskyddsområde eller ett område som omfattas av interimistiskt förbud (Miljöbalken 29 kap § 2). Under 2012 ledde 29 brottsmisstankar till åtal (se tabell 21).

Internationell utblick

I tabell 22 redovisas arealen skyddade land- och vattenområden för ett urval av länder år 2010. Av EU:s medlemsländer hade Tyskland och Frankrike de största arealerna skyddade områden. Tyskland hade även största andelen skyddade områden i förhållande till landets totala area. Enligt den internationella statistiken hade Sverige 5,3 miljoner hektar skyddade områden år 2010, vilket motsvarar 10 procent av den totala land- och vattenarealen.

Karta B. Skyddad areal per land 2010, procent av landareal

Protected areas by country, percent of land area



Källa: The World Database on Protected Areas (WDPA)

Det är svårt att göra jämförelser mellan olika länders statistik om skyddade områden. Detta beror bland annat på att lagstiftningen delvis skiljer sig mellan länderna, att den institutionella strukturen är olika och att det finns en variation i uttolkning av begrepp och anvisningar.

WDPA - World Database on Protected Areas - innehåller data om världens skyddade områden. Sedan 1981 ansvarar FN:s miljöprogram, United Nations Environment Programme - World Conservation Monitoring Centre (UNEP-WCMC) med hjälp av Internationella Naturvårdsunionen (IUCN) för databasen. Där finns statistik över alla områden skyddade enligt lag i respektive land. Databasen finns åtkomlig via www.wdpa.org.

Kartverktyget www.protectedplanet.net ger mer specifik information om skyddade områden i världen. Vetenskapliga analyser av skyddet av världens skogar är gjorda, bland andra "Global analysis of the protection status of the world's forests".

Skyddad natur per kommun

I 226 av landets 290 kommuner var minst 1 procent av totalarealen skyddad som nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller biotopskyddsområde

(se tabell 23). I 26 kommuner var mer än 15 procent av totalarealen skyddad. Högst andel skyddad area hade Vellinge kommun, med 61 procent skyddad areal, fördelat på 11 olika områden.

Flest antal skyddade områden hade Gotlands kommun med 351 områden. Till övervägande del utgjordes de av skogliga biotopskyddsområden. De kommuner som har haft störst ökning av antalet skyddsområden under 2012 är Vindeln i Västerbottens län, med 20 nya områden, och Älvdalen i Dalarnas län, med 18 nya områden.

Störst skyddade ytor i antal hektar har flera av inre Norrlands ytstora kommuner, som Jokkmokk, Gällivare, Kiruna och Sorsele.

Samtliga kommuner har någon typ av skyddat område. Förhållandet mellan skyddade arealer och kommunernas totala arealer redovisas även i karta 7.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Nationalparker 2012-12-31

1. National parks

Namn	Län	Kommun	Areal totalt (ha)	Areal land (ha)	Avsatt, år
Ängsö	Stockholm	Norrtälje	195	81	1909
Tyresta	Stockholm	Haninge	1 962	1 874	1993
Store Mosse	Jönköping	Tyresö	7 672	7 407	1982
		Gnosjö			
		Vaggeryd			
		Värnamo			
Blå Jungfrun	Kalmar	Oskarshamn	190	66	1926
Norra Kvill	Kalmar	Vimmerby	110	107	1927
Gotska Sandön	Gotland	Gotland	4 464	3661	1909
Dalby Söderskog	Skåne	Lund	37	37	1918
Stenshuvud	Skåne	Simrishamn	401	304	1986
Söderåsen	Skåne	Klippan	1 620	1 614	2001
		Svalöv			
Djurö	V. Götaland	Mariestad	2 323	313	1991
Tresticklan	V. Götaland	Dals-Ed	2 906	2 713	1996
Kosterhavets nationalpark	V. Götaland	Tanum	38 823	1 584	2009
		Strömstad			
Tiveden	V. Götaland	Karlsborg	1 351	1 213	1983
		Örebro			
		Laxå			
Garphyttan	Örebro	Lekeberg	111	111	1909
Färnebofjärden	Uppsala	Heby	10 464	6 295	1998
	Västmanland	Sala			
	Dalarna	Avesta			
	Gävleborg	Sandviken			
Hamra	Gävleborg	Ljusdal	1 381	1 321	1909
Töfsingdalen	Dalarna	Ålvdalen	1 590	1 579	1930
Fulufjället	Dalarna	Ålvdalen	38 440	37 574	2002
Skuleskogen	Västernorr.	Kramfors	3 056	2 739	1984
		Örnsköldsvik			
Sånfjället	Jämtland	Härjedalen	10 378	10 358	1909
Björnlandet	Västerbotten	Åsele	1 143	1 110	1991
Abisko	Norrbottn	Kiruna	7 721	6 795	1909
Pieljekaise	Norrbottn	Arjeplog	15 485	14 092	1909
Sarek	Norrbottn	Jokkmokk	198 466	193345	1909
Stora Sjöfallet	Norrbottn	Jokkmokk	127 993	116060	1909
		Gällivare			
Vadvetjåkka	Norrbottn	Kiruna	2 704	2 641	1920
Muddus	Norrbottn	Jokkmokk	51 137	49 263	1942
		Gällivare			
Padjelanta	Norrbottn	Jokkmokk	199 897	167161	1962
Haparanda Skärgård	Norrbottn	Haparanda	7 430	847	1995
Summa 2012			739 449	632 264	
Summa 2011			739 448	632 165	

Förändringar i landareal jämfört med föregående år beror på kvalitetsförbättringar av Lantmäteriets fastighetskarta, avseende vatten.

2. Naturresevat länsvis 2012-12-31

2. Nature reserves by county

Län	Antal	Areal totalt (ha)	Landareal (ha)	Andel NR av total länsareal, %
Stockholms län	275	121 558	47 193	7,3
Uppsala län	139	37 770	24 420	3,2
Södermanlands län	139	46 303	14 920	5,3
Östergötlands län	211	50 186	19 725	3,4
Jönköpings län	123	19 620	17 464	1,7
Kronobergs län	112	23 416	17 040	2,5
Kalmar län	181	48 581	24 274	2,4
Gotlands län	118	71 545	11 727	4,7
Blekinge län	98	17 986	8 808	2,6
Skåne län	241	74 396	23 495	4,4
Hallands län	158	22 214	13 159	2,5
V. Götalands län	433	137 836	71 907	4,0
Värmlands län	136	94 209	42 759	4,3
Örebro län	212	38 463	32 941	4,0
Västmanlands län	91	23 906	13 286	4,2
Dalarnas län	253	246 308	237 726	8,1
Gävleborgs län	161	30 661	19 847	1,2
Västernorrlands län	152	31 561	23 915	1,1
Jämtlands län	100	520 770	490 302	9,7
Västerbottens län	254	828 726	761 124	12,4
Norrbotens län	324	1 931 091	1 786 930	17,2
Summa 2012	3 911	4 417 108	3 702 964	8,4
Summa 2011	3 799	4 397 843	3 685 500	8,3

3. Typ av beslut om naturresevat och naturvårdsområden länsvis 2012-12-31

3. Decisions on nature reserves and nature management areas by county administrative board/ local government

Län	Beslut av LSt, antal NR	Beslut av kommun, antal NR	Beslut av LSt, antal NVO	Beslut av kommun, antal NVO
Stockholms län	204	71	2	2
Uppsala län	132	7	-	-
Södermanlands län	128	11	4	-
Östergötlands län	198	13	-	-
Jönköpings län	114	9	3	-
Kronobergs län	106	6	-	-
Kalmar län	172	9	11	-
Gotlands län	117	1	3	-
Blekinge län	96	2	-	-
Skåne län	215	26	9	-
Hallands län	156	2	3	-
V. Götalands län	394	39	26	2
Värmlands län	130	6	1	-
Örebro län	175	37	-	-
Västmanlands län	86	5	1	-
Dalarnas län	205	48	4	1
Gävleborgs län	157	4	9	2
Västernorrlands län	137	15	3	-
Jämtlands län	100	-	-	-
Västerbottens län	253	1	6	-
Norrbotens län	317	7	1	-
Summa 2012	3592	319	86	7
Summa 2010*	3 389	227	93	10

* Uppgift för 2011 saknas

Förändringar sedan 2010 beror delvis på kvalitetssäkring av data.

4. Nationalparker och naturreservat i marin miljö 2012-12-31

4. National parks and nature reserves in marine surroundings

Namn	Län	Havsareal (ha)
Askö	Södermanlands län	5 220
Beijershamn	Kalmar län	220
Bonden	Västerbottens län	390
Bråviken	Östergötlands län	8 820
Bunkeflo strandängar	Skåne län	510
Domsten-Viken	Skåne län	30
Eriksberg	Blekinge län	90
Falsterbohalvöns havsområde och Måkläppen*	Skåne län	41 250
Fifång	Stockholms län	1 480
Gullmarn	Västra Götalands län	11 740
Grollegrund	Skåne län	1 580
Gåsholma	Gävleborgs län	310
Gö	Blekinge län	1 440
Hallands Väderö	Skåne län	1 510
Havstensfjorden	Västra Götalands län	1 660
Holmöarna	Västerbottens län	20 580
Knähaken	Skåne län	1 360
Kopparholmarna	Östergötlands län	300
Kosterhavets nationalpark	Västra Götalands län	37 960
Kosteröarna	Västra Götalands län	550
Kronören	Västerbottens län	4 470
Kungsbackafjorden	Hallands län	4 740
Kvädöfjärden	Östergötlands län	3 260
Lommabukten	Skåne län	200
Nordre älvs estuarium	Västra Götalands län	5 510
Norra Tjusts skärgård	Kalmar län	2 160
Nättarö	Stockholms län	5 950
Salen	Västernorrlands län	520
Saltö	Västra Götalands län	200
Salvorev-Kopparstenarna	Gotlands län	56 020
Skaten-Rångsen	Uppsala	1 860
Södra Malmö	Skåne län	1 280
Torrö	Östergötlands län	880
Tromtö	Blekinge län	920
Utklippan	Blekinge län	1 700
Uttersos	Hallands län	280
Villinge Boskapsö	Stockholms län	230
Väderöarna	Västra Götalands län	18 090
Värnanäs skärgård	Kalmar län	1 450
Västra Kullaberg**	Skåne län	200
Älö-Rånö	Stockholms län	1 760
Östra Kullaberg**	Skåne län	160
Summa 2012		248 840
Summa 2011		227 790

*Det skyddade havsområdet ligger inom två naturreservat som delvis överlappar varandra. Naturreservatet Måkläppen ligger till största delen inom Falsterbohalvöns havsområde (utom 9 ha).

**Naturreservaten Västra och Östra Kullaberg har tidigare redovisats som ett område, naturreservaten gränsar till varandra.

Antalet marina naturreservat har ökat jämfört med föregående års redovisning. Åtta beslut vann laga kraft under 2012. Ytterligare åtta naturreservat har vid en genomgång bedömts uppfylla kriterierna för marina naturreservat men har tidigare inte redovisats.

5. Kulturresevat 2012-12-31

5. Culture reserves

Län	Namn	Typ av miljö	Beslut	Areal totalt (ha)
Stockholms län	Brottö	Skärgårdsjordbruk	2004	137
Stockholms län	Igelbäcken	Odlingslandskap	2006	412
Stockholms län	Nedre Söderby*	Gårdsmiljö	2010	41
Uppsala län	Lingnåre	Fossilt odlingslandskap	2004	28
Uppsala län	Linnés Hammarby	Sätermiljö	2007	41
Östergötlands län	Smedstorp	Dubbelgård	2001	84
Östergötlands län	Öna	Skogshemman	2002	54
Jönköpings län	Åsen	Bymiljö	2000	35
Jönköpings län	Högarps by	Bymiljö	2010	59
Kronobergs län	Råshult	Komministerboställe	2002	46
Gotlands län	Norrby i Väte	Gårdsmiljö	2002	33
Blekinge län	Ronneby Brunn	Brunnspark	2003	102
Skåne län	Örnäs	Gårdsmiljö	2006	70
Hallands län	Mårtagården	Kaptensboställe	2003	31
Hallands län	Åskhult	Bymiljö	2004	138
Hallands län	Bollaltebygget	Gårdsmiljö	2008	12
Västra Götalands län	Gunnebo	Slottsmiljö	2003	101
Västra Götalands län	Ramsholmen	Odlingslandskap	2005	74
Västra Götalands län	Åsnebyn	Bymiljö	2008	41
Västra Götalands län	Vallby Sörgården	Gårdsmiljö	2008	25
Västra Götalands län	Gråfnäs slottspark	Parkanläggning	2010	12
Värmlands län	Juhola	Finngård	2001	46
Värmlands län	Brattforsheden	Krigsflygfält	2003	398
Örebro län	Gamla Pershyttan	Bergsmansby	2004	128
Örebro län	Karlslund	Herrgårdsmiljö	2010	161
Örebro län	Sommaro	Odlingslandskap	2010	65
Västmanlands län	Bråfors	Bergsmansby	2006	79
Västmanlands län	Gäddeholm	Herrgårdsmiljö	2008	393
Dalarnas län	Östra Utsjö	Kvarnstensbrott	2003	14
Dalarnas län	Dysdalen**	Fornlämningsmiljö med blästerugnar	2008	69
Gävleborgs län	Västeräng	Bymiljö	2002	401
Gävleborgs län	Våsbo fåbodar	Fåbod	2008	22
Gävleborgs län	Axmarbruk	Bruksmiljö	2011	35
Västernorrlands län	Lögdö Bruk	Järnbruksmiljö	2004	7
Västernorrlands län	Marieberg	Sågverkssamhälle	2004	3
Västernorrlands län	Sandvikens fiskeläge	Fiskeläge	2005	24
Jämtlands län	Lillhärjäbygget	Fjällgård	2002	2 891
Västerbottens län	Rörträsk silängar	Översilningsängar	2002	27
Västerbottens län	Atoklimpoe	Samisk kulturmiljö	2005	940
Norrbottnens län	Hanhinvittikko	Fåbod	2002	7
Norrbottnens län	Gallejaur by	Gårdsmiljö	2008	103
Summa 2012				7 389
Summa 2011				7 279

*Ny i tabellen pga gällandedatum 2012

**Ny i tabellen, har saknats i registret tidigare

Källa: Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsregistret NVR

6. Naturminnen länsvis 2012-12-31

6. Natural monuments by county

Län	Antal
Stockholms län	138
Uppsala län	36
Södermanlands län	24
Östergötlands län	98
Jönköpings län	63
Kronobergs län	82
Kalmar län	211
Gotlands län	27
Blekinge län	73
Skåne län	51
Hallands län	38
Västra Götalands län	159
Värmlands län	26
Örebro län	64
Västmanlands län	37
Dalarnas län	157
Gävleborgs län	8
Västernorrlands län	17
Jämtlands län	20
Västerbottens län	15
Norrbottnens län	19
Summa 2012	1 363*
Summa 2011	1 417

*Minskningen sedan 2011 beror på uppdatering av antal naturminnen i Västra Götalands län.

7. Djur- och växtskyddsområden* länsvis 2012-12-31

7. Wildlife sanctuaries by county

Län	Antal	Areal totalt (ha)	därav landareal (ha)	Andel DVO av total länsareal, %
Stockholms län	27	844	250	0,05
Uppsala län	33	3 539	433	0,30
Södermanlands län	135	6 430	876	0,74
Östergötlands län	94	5 198	752	0,36
Jönköpings län	25	658	389	0,06
Kronobergs län	7	142	46	0,02
Kalmar län	117	5 802	1 054	0,28
Gotlands län	13	1 375	1 005	0,09
Blekinge län	70	1 584	517	0,23
Skåne län	21	9 017	1 444	0,53
Hallands län	21	649	191	0,07
V. Götalands län	297	7 710	4 206	0,22
Värmlands län	30	673	259	0,03
Örebro län	2	306	161	0,03
Västmanlands län	8	54	11	0,01
Dalarnas län	4	37	26	0,00
Gävleborgs län	10	1 788	30	0,07
Västernorrlands län	19	325	252	0,01
Jämtlands län	11	1 082	795	0,02
Västerbottens län	2	2 269	2 169	0,03
Norrbottnens län	47	52 002	46 584	0,46
Summa 2012	993	101 482	61 451	0,19
Summa 2011	912	94 699	60 206	0,18

*Områdena "Myskoxar, Tännäs" i Jämtlands och Härjedalens län samt "Myskoxarna" i Dalarnas län är ej redovisade här. Förbudet avser skyddszon runt djuren.

Kommentar: Förändringar beror delvis på kvalitetsförbättringar av data.

8. Natura 2000-områden länsvis 2012-12-31

8. Natura 2000 sites by county

Län	SPA-områden ¹		SCI-områden ²			Totalt ³	
	Antal	Areal totalt (ha)	Antal	Areal totalt (ha)	Areal totalt (ha)	varav land-area (ha)	
Stockholms län	14	11 711	232	54 609	55 513	17 630	
Uppsala län	25	24 786	160	43 619	46 165	27 788	
Södermanlands län	27	39 193	197	50 009	50 009	13 449	
Östergötlands län	37	114 536	272	118 074	123 686	21 676	
Jönköpings län	20	22 092	192	82 658	82 862	25 579	
Kronobergs län	21	13 051	133	18 925	18 925	13 430	
Kalmar län	32	159 087	172	189 523	189 844	50 941	
Gotlands län	30	129 838	131	202 035	202 035	18 383	
Blekinge län	21	8 657	173	24 280	25 857	8 746	
Skåne län	19	63 147	215	88 137	94 239	32 324	
Hallands län	24	40 715	126	68 637	69 939	16 577	
V. Götalands län	53	80 593	398	366 542	380 574	67 554*	
Värmlands län	46	67 049	132	84 460	86 114	35 163	
Örebro län	23	10 955	136	23 675	23 675	11 992	
Västmanlands län	23	22 443	76	24 735	25 061	13 909	
Dalarnas län	16	202 951	220	242 993	243 098	233 535	
Gävleborgs län	42	36 281	150	77 735	80 489	29 110	
Västernorrlands län	14	15 001	121	48 520	48 520	25 199	
Jämtlands län	18	400 016	236	638 247	638 247	552 056	
Västerbottens län	20	768 248	242	1 140 728	1 144 065	981 088	
Norrbottnens län	19	776 046	261	3 025 932	3 042 604	2 565 008*	
Summa 2012	544	3 006 394	3 975	6 614 074	6 671 522	4 761 138*	
Summa 2011	531	2 985 253	3 988	6 577 921	6 631 565		

1) SPA=Special Protection Areas (Fågeldirektivet)

2) SCI= Sites of Community Importance (Habitatdirektivet)

3) Många SPA och SCI-områden överlappar varandra. I den totala arealen är sådana överlappningar bortrensade. Landarea har inte beräknats för år 2011.

Förändringar beror delvis på kvalitetsförbättringar av data. Se även avsnittet Fakta om statistiken - Förändringar sedan föregående meddelande.

*Korrigerat 2014-05-23

9. Vattenskyddsområden länsvis 2012-12-31

9. Water protection areas by county

Län	Antal	Area totalt, (ha)	Därav vattenareal, (ha)
Stockholms län	89	59 552	14 917
Uppsala län	34	28 222	543
Södermanlands län	60	7 212	894
Östergötlands län	43	19 770	8 064
Jönköpings län	99	11 350	1 928
Kronobergs län	60	16 582	6 866
Kalmar län	80	25 161	1 965
Gotlands län	24	21 222	1 355
Blekinge län	27	10 804	532
Skåne län	164	33 208	1 934
Hallands län	54	16 219	1 201
V. Götalands län	174	87 606	9 115
Värmlands län	41	19 595	8 118
Örebro län	45	13 408	2 468
Västmanlands län	31	4 416	238
Dalarnas län	107	7 783	615
Gävleborgs län	62	15 872	1 742
Västernorrlands län	105	9 950	1 463
Jämtlands län	53	4 108	173
Västerbottens län	157	32 211	1 797
Norrbottnens län	112	4 610	134
Summa 2012	1 621	448 860	66 062
Summa 2011	1 607	420 367	58 911

10. Biotopskyddsområden i skog och jordbruksmark 2012-12-31

10. Habitat protection areas and biotopes on agricultural land

Län	Biotopskyddsområde i skog (SBO)		Biotopskyddsområde i jordbruksmark (ÖBO)	
	Antal	Areal (ha)*	Antal	Areal (ha)
Stockholm	230	943	2	27
Uppsala	230	731	-	-
Södermanland	261	865	-	-
Östergötland	374	1 115	11	18
Jönköping	200	556	2	9
Kronoberg	251	770	1	2
Kalmar	295	843	-	-
Gotland	229	817	-	-
Blekinge	170	500	16	52
Skåne	427	859	4	7
Halland	175	531	1	2
Västra Götaland	596	1 654	56	109
Värmland	727	2 095	1	1
Örebro	276	700	-	-
Västmanland	167	428	1	1
Dalarna	484	2 181	1	0
Gävleborg	324	1 212	-	-
Västernorrland	252	905	-	-
Jämtland	350	1 592	-	-
Västerbotten	427	1 838	-	-
Norrbottn	470	2 177	-	-
Summa 2012	6 915	23 312	96	228
Summa 2011	6 699	22 340	91	220

* Inklusive impediment

Källa: Skogsstyrelsen (biotopskyddsområden i skog)

11. Älvar skyddade mot vattenkraftsutbyggnad**11. Rivers protected against hydro electric power exploitation**

SMHI-nr Älv	Delområde	Areal (km ²)
Nationalälvar		
1 Torneälven		40 153,6
4 Kalixälven		18 127,8
13 Piteälven		11 284,7
28 I Umeälven	Vindelälven	12 629,3
Summa skyddade nationalälvar		82 195,4
Övriga vattenområden		
7 Råneälven		4 207,3
9 I Luleälven	Stora Luleälven uppströms Akkajaure	2 841,1
	Lilla Luleälven uppströms Skalka	1 776,5
	Lilla Luleälven uppströms Tjaktjajaure	869,3
	Pärlälven	2 296,0
17 Åbyälven		1 343,9
18 Byskeälven		3 661,8
20 I Skellefteälven	Källflödena uppströms Sävvaure	659,8
	Källflödena uppströms Riebnis	524,1
	Malån	1 916,6
26 Sävarån		1 161,1
28 I Umeälven	Tärnaån	1 089,7
	Girjesån	579,4
	Juktån uppströms Fjosoken	671,3
30 Öreälven		3 028,7
32 Lögdeälven		1 608,2
36 Moälven		2 307,2
38 I Ångermanälven	Lejarälven	593,3
	Storån uppströms Klumpvattnet	440,8
	Långselån-Rörströmsälven	2 727,9
	Saxån	233,2
	Ransarån uppströms Ransarn	420,1
	Vojmån uppströms Vojmsjön	1 058,1
40 I Indalsälven	Åreälven	2 852,8
	Ammerån	3 097,7
	Storån-Dammån	440,8
	Hårkan	3 989,9
42 I Ljungan	Ljungan uppströms Storsjön	501,3
	Gimån uppströms Holmsjön	2 854,3
48 I Ljusnan	Voxnan uppströms Vallhaga	2 411,3
53 I Dalälven	Västerdalälven uppströms Hummelforsen	4 418,5
	Österdalälven uppströms Trängslet	4 521,5
74 Emån		4 471,8
84 Bräkneån		462,3
86 Mörrumsån		3 369,1
100 Fylleån		393,8
112 I Enningdalsälven	Enningdalsälven uppströms riksgränsen till Norge	691,7
115 I Vefsna	Vapstälven	601,3
Summa skyddade övriga vattenområden		71 093,5
Summa skyddade nationalälvar och övriga vattenområden		153 288,9
Älvsträckor		
28 I Umeälven	Tärnaforsen mellan Stor-Laisan och Gäuta	..
38 I Ångermanälven	Faxälven mellan Edsele och Helgumsjön	..
40 I Indalsälven	Långan nedströms Landösjön	..
42 I Ljungan	Sträckan mellan Havern och Holmsjön	..
	Sträckan nedströms Viforsen	..
48 I Ljusnan	Sträckan mellan Hede och Svegsjön	..
	Sträckan mellan Laforsen och Arbråsjöarna	..
53 I Dalälven	Västerdalälven nedströms Skiffsforsen	..
	Dalälven nedströms Näs bruk	..
108 I Göta älv	Klarälven mellan Höljes och Edebäck	..

12a. Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården 2011-12-31, areal

12a. Area of national city park

Kommun	Areal (hektar)		
	totalt	land	vatten
Stockholm	1 741	1 238	503
Solna	725	559	166
Lidingö	148	12	136
Summa 2012	2 614	1 808	805

Källa: Länsstyrelsen i Stockholms län och SCB

12b. Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården 2012-12-31, folkmängd inom och omkring

12b. Population inside and close to national city park

Kommun	Befolkning		
	inom parken	inom 500 meter från parken	inom 1000 meter från parken
Stockholm	14 604	59 410	125 714
Solna	8 420	8 674	21 927
Lidingö	4	-	6 547
Danderyd	-	3 806	9 212
Nacka	-	3 149	8 997
Sollentuna	-	1 635	2 474
Summa 2012	23 028	76 674	174 871
Summa 2011	22 861	76 065	171 991

Källa: Länsstyrelsen i Stockholms län och SCB

13. Djur- och växtarter fridlysta i hela landet 2012-12-31

13. Animal and plant species which are protected in the whole country

Artgrupper	Arter	Antal
<i>I. Djurarter</i>	Kräldjur	7
	Groddjur	13
	Ryggradslösa djur	30
<i>II. Växtarter</i>	Orkidéer	44
	Övriga Kärlväxter	179
	Mossor	11
	Lavar	8
	Svampar	5

Källa: Naturvårdsverket

14. Naturtyper inom naturreservat och nationalparker 2012-12-31

14. Nature types in nature reserves and national parks

Naturtyp	Areal (ha)			Skyddad skogsmark (ha)
	NR	NP	NR och NP	NR och NP
Tallskog	222 628	18 580	241 207	208 545
Granskog	245 659	10 337	255 996	242 366
Barrblandskog	163 597	9 586	173 182	154 996
Barrsumpskog	25 653	2 038	27 691	23 015
Lövblandad barrskog	92 215	4 684	96 899	77 958
Triviallövskog	34 176	1 829	36 005	29 386
Ädellövskog	22 641	1 109	23 750	19 197
Triviallövskog med ädellövinslag	8 386	226	8 612	6 360
Lövsumpskog	13 978	1 579	15 558	14 752
Hygge	52 614	1 511	54 125	28 884
Impediment*	1 087 901	76 786	1 164 687	1 154 254
Våtmark	677 058	39 249	716 306	.
Äng och betesmark	22 090	270	22 361	.
Övrig öppen mark	69 527	4 804	74 331	.
Öppen mark i fjällen	963 801	458 188	1 421 989	.
Sjöar och vattendrag	293 504	62 618	356 122	.
Hav	421 571	46 047	467 618	.
Produktiv skogsmark	881 546	51 478	933 024	805 459
<i>varav ovanför fjällnära gränsen</i>	<i>400 212</i>	<i>31 231</i>	<i>431 444</i>	<i>431 444</i>
Summa 2012	4 416 998	739 440	5 156 439	1 959 713
Summa 2011	4 397 262	739 440	5 136 703	1 924 359

* Innefattar även icke produktiva skogar i fjällen.

Förändringar beror delvis på kvalitetsförbättringar av data.

15. Naturtyper inom naturreservat och nationalparker ovanför gränsen för fjällnära skog 2012-12-31

15. Nature types in nature reserves and national parks above the mountainous region border

Naturtyp	Areal (ha)		
	NR	NP	NR och NP
Fjällblock och hållmark	86 117	130 476	216 593
Fjällhed	726 038	277 451	1 003 489
Fjälläng	74 141	43 791	117 932
Fjällmyr	490 022	32 816	522 839
Fjällbjörkskog	719 071	44 058	763 129
Fjälltallskog	94 923	13 233	108 156
Fjällbarrskog	486 721	26 600	513 320
Fjällgransskog	31 313	1 383	32 696
Lövblandad fjällbarrskog	252 587	5 529	258 116
Hygge	1 485	5	1 490
Glaciärer och permanenta snöfält	25 010	24 366	49 376
Vatten	141 434	52 078	193 512
Övrigt	1 406	117	1 523
Summa 2012	3 130 269	651 904	3 782 172
Summa 2011	3 130 244	651 905	3 782 148

16. Produktiv skogsmark i nationalpark och naturreservat länsvis 2012

16. Productive forest land in national parks and nature reserves by county

Län	Produktiv skogsmark i NP (ha)	Produktiv skogsmark i NR (ha)	Produktiv skogsmark i NP och NR, med föreskrifter mot skogsbruk (ha)	Produktiv skogsmark i NR, utan föreskrifter mot skogsbruk (ha)
Stockholms län	1 612	30 108	14 975	16 745
Uppsala län	1 919	17 255	13 590	5 584
Södermanlands län	0	10 243	6 480	3 763
Östergötlands län	0	11 748	9 893	1 855
Jönköpings län	1 097	11 231	8 341	3 988
Kronobergs län	0	11 202	9 138	2 064
Kalmar län	126	13 621	11 173	2 575
Gotlands län	3 017	6 340	8 221	1 136
Blekinge län	0	6 099	4 968	1 131
Skåne län	1 763	10 143	10 501	1 405
Hallands län	0	8 652	6 298	2 354
V:a Götalands län	2 616	42 496	28 801	16 310
Värmlands län	0	36 112	12 712	23 399
Örebro län	840	25 432	13 720	12 553
Västmanlands län	640	7 589	6 202	2 027
Dalarnas län	5 074	92 749	75 236	22 587
<i>varav ovanför fjällgränsen</i>	<i>3 986</i>	<i>30 690</i>	<i>34 676</i>	<i>.</i>
Gävleborgs län	2 287	14 846	15 855	1 278
Västernorrlands län	1 773	17 693	18 106	1 361
Jämtlands län	3 734	75 927	78 661	999
<i>varav ovanför fjällgränsen</i>	<i>3 586</i>	<i>55 674</i>	<i>59 260</i>	<i>.</i>
Västerbottens län	959	113 569	111 409	3 118
<i>varav ovanför fjällgränsen</i>	<i>0</i>	<i>78 291</i>	<i>78 291</i>	<i>.</i>
Norrbottnens län	24 020	318 493	341 180	1 332
<i>varav ovanför fjällgränsen</i>	<i>23 659</i>	<i>235 557</i>	<i>259 216</i>	<i>.</i>
Summa 2012	51 478	881 546	805 459	127 565
<i>varav ovanför fjällgränsen</i>	<i>31 231</i>	<i>400 212</i>	<i>431 444</i>	<i>.</i>
Summa 2011	51 478	870 813	795 096	127 195

Förändringar beror delvis på kvalitetsförbättringar av grunddata.

17a. De tio största naturreservaten utifrån total areal

17a The ten largest nature reserves by total area

Namn	Total areal (ha)	Län
Vindelfjällen	554 732	Västerbotten
Torneträsk-Soppero fjällurskog	336 885	Norrbottn
Sjaunja	285 078	Norrbottn
Udtja	146 492	Norrbottn
Vålådalen	120 330	Jämtland
Ultevis fjällurskog	117 203	Norrbottn
Pärlälvens fjällurskog	115 747	Norrbottn
Hotagen	113 351	Jämtland
Lina fjällurskog	98 048	Norrbottn
Pessinki fjällurskog	97 226	Norrbottn

17b. De tio största naturreservaten utifrån skogsareal

17b. The ten largest nature reserves by area of forest land

Namn	Skogsklädd mark (ha)	Län
Vindelfjällen	225 551	Västerbotten
Torneträsk-Soppero fjällurskog	174 011	Norrbottn
Sjaunja	115 403	Norrbottn
Ultevis fjällurskog	84 300	Norrbottn
Udtja	82 968	Norrbottn
Pärlälvens fjällurskog	75 263	Norrbottn
Lina fjällurskog	64 982	Norrbottn
Laisdalens fjällurskog	60 413	Norrbottn
Hornavan-Sädvajaure fjällurskog	59 379	Norrbottn
Pessinki fjällurskog	56 017	Norrbottn

17c. De tio största naturreservaten utifrån skyddad areal produktiv skog

17c. The ten largest nature reserves by area of productive forest land

Namn	Skyddad produktiv skog (ha)	Län
Vindelfjällen	35 860	Västerbotten
Udtja	31 978	Norrbottn
Sjaunja	28 837	Norrbottn
Pärlälvens fjällurskog	22 753	Norrbottn
Ultevis fjällurskog	22 031	Norrbottn
Hotagen	20 204	Jämtland
Marsfjället	19 841	Västerbotten
Laisdalens fjällurskog	18 595	Norrbottn
Torneträsk-Soppero fjällurskog	17 085	Norrbottn
Lina fjällurskog	15 319	Norrbottn

17d. De tio största naturreservaten utifrån areal våtmark

17d. The ten largest nature reserves by area of wetland

Namn	Våtmark (ha)	Län
Torneträsk-Soppero fjällurskog	74 688	Norrbottn
Sjaunja	55 218	Norrbottn
Udtja	51 155	Norrbottn
Vindelfjällen	48 524	Västerbottn
Kaitum fjällurskog	29 610	Norrbottn
Pessinki fjällurskog	28 783	Norrbottn
Hotagen	27 053	Jämtland
Ultevis fjällurskog	20 095	Norrbottn
Blaikfjället	18 396	Västerbottn
Lina fjällurskog	17 925	Norrbottn

17e. De tio största naturreservaten utifrån areal sjöar och vattendrag

17e. The ten largest nature reserves by area of lakes and water courses

Namn	Sjöar och vattendrag (ha)	Län
Vindelfjällen	22 693	Västerbottn
Sjaunja	21 496	Norrbottn
Lurö skärgård	14 767	Värmland
Värmlandsskärgården	13 892	Värmland
Torneträsk-Soppero fjällurskog	13 170	Norrbottn
Hornavan-Sädvajaure fjällurskog	10 099	Norrbottn
Rogen	8 517	Jämtland
Millesviks skärgård	8 291	Värmland
Pärlälvens fjällurskog	7 531	Norrbottn
Tjeggelvas	7 254	Norrbottn

17f. De tio största naturreservaten utifrån areal ängs- och betesmark

17f. The ten largest nature reserves by area of meadow and grazing land

Namn	Areal ängs- och betesmark (ha)	Län
Klingavälsåns dalgång	790	Skåne
Ottenby	773	Kalmar
Möckleby-Gårdstorp	719	Kalmar
Karlevi Södra	621	Kalmar
Hornborgasjön	590	Västra Götaland
Hall-Hangvar	509	Gotland
Täkern	500	Östergötland
Engsö	485	Västmanland
Bjärekusten	387	Skåne
Kungsbackafjorden	375	Halland

18. Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2012

18. Population within different distances from national parks, nature reserves and nature management areas.

Län	Andel av befolkning inom zoner runt skyddad natur, procent				
	Inom 2,5 km	Inom 5 km	Inom 7,5 km	Inom 10 km	Inom 15 km
Stockholms län	69	98	100	100	100
Uppsala län	45	86	96	100	100
Södermanlands län	67	90	98	100	100
Östergötlands län	66	88	96	99	100
Jönköpings län	52	79	94	99	100
Kronobergs län	43	59	85	96	100
Kalmar län	51	73	89	94	98
Gotlands län	72	93	98	99	99
Blekinge län	68	89	98	99	100
Skåne län	45	84	97	99	100
Hallands län	47	89	99	100	100
V:a Götalands län	59	87	96	99	100
Värmlands län	17	52	78	88	100
Örebro län	79	94	99	100	100
Västmanlands län	32	82	94	100	100
Dalarnas län	60	77	89	98	100
Gävleborgs län	33	65	82	91	99
Västernorrlands län	38	70	85	92	99
Jämtlands län	39	51	61	75	92
Västerbottens län	22	60	86	94	98
Norrbottnens län	31	48	72	87	99
Riket 2012	54	84	94	98	100
Riket 2011	53	83	94	97	100
Befolkning i tätort	57	87	96	98	100
Befolkning utanför tätort	34	66	84	93	99
Stockholms tätort	68	99	100	100	100
Göteborgs tätort	60	91	100	100	100
Malmö tätort	17	74	100	100	100

19. Förvaltare av nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2012-12-31

19. Trustees of national parks, nature reserves and nature management areas, no. by county

Län	Länsstyrelsen	Kommunen	Övriga (stiftelser m fl)	Uppgift saknas	Totalt
Stockholms län	134	88	1	58	281
Uppsala län	108	10	3	19	140
Södermanlands län	116	20	-	7	143
Östergötlands län	190	21	-	-	211
Jönköpings län	108	16	-	3	127
Kronobergs län	15	9	10	78	112
Kalmar län	182	10	-	2	194
Gotlands län	117	3	-	2	122
Blekinge län	86	10	1	1	98
Skåne län	199	41	2	11	253
Hallands län	121	15	-	25	161
V. Götalands län	244	94	27	100	465
Värmlands län	130	7	-	-	137
Örebro län	158	44	1	11	214
Västmanlands län	74	16	3	-	93
Dalarnas län	203	41	15	2	261
Gävleborgs län	154	20	-	-	174
Västernorrlands län	127	26	-	3	156
Jämtlands län	93	2	-	6	101
Västerbottens län	246	6	-	9	261
Norrbottnens län	317	9	-	7	333
Riket 2012	3 118	508	63	344	4033
Riket 2011	3 009	498	34	380	3 921

Den totala summan av objekten i tabellen överensstämmer inte helt med länssummorna, vilket beror på att några objekt ligger i flera län.

Skillnader jämfört med 2011 beror delvis på kvalitetsförbättringar av grunddata.

20a. Kostnader för skydd av områden år 2012

20a. Costs for protection of areas

Län	Kostnad, tkr	Totalareal, ha	Varav produktiv skogsmark, ha
Stockholms län	30 922	842	543
Uppsala län	25 335	363	308
Södermanlands län	6 685	224	145
Östergötlands län	19 018	233	136
Jönköpings län	10 972	170	88
Kronobergs län	7 600	296	79
Kalmar län	21 039	235	80
Gotlands län	11 229	576	292
Blekinge län	12 904	130	62
Skåne län	48 747	825	376
Hallands län	32 895	716	320
V:a Götalands län	83 458	1 377	769
Värmlands län	37 587	754	536
Örebro län	28 952	235	187
Västmanlands län	5 974	232	100
Dalarnas län	28 607	2 132	774
Gävleborgs län	6 759	209	121
Västernorrlands län	32 139	515	456
Jämtlands län	40 403	1 250	555
Västerbottens län	57 895	2 357	1 055
Norrbottnens län	66 646	1 280	554
Summa 2012	615 766	14 951	7 535
Summa 2011	615 532	15 062	8 805

* Negativa arealer kan förekomma då mark som köpts tidigare år byts bort.

Källa: Naturvårdsverket

20b. Fördelning på köp, intrång och bidrag år 2012

20b. Breakdown of costs by form of acquisition

	Antal	Kostnad, tkr	Totalareal, ha	Varav produktiv skogsmark, ha
Köp	128	128 156	2 104	986
Intrång	423	459 791	10 601	5 372
Bidrag	10	22 058	871	596
Naturvårdsavtal	38	5 761	1 375	581
Summa 2012	599	615 766	14 951	7 535
Summa 2011	590	615 532	15 062	8 805

Källa: Naturvårdsverket

21. Antal brottsmisstankar avseende brottskod 8015 "Brott mot områdesskydd, förseelse mot områdesskydd" 2008-2012

21. Number of criminal charges related to violations of territorial protection

År	Strafföreläggande	Atalsunderlåtelse	Åtal	Företagsbot
2008	21	1	18	-
2009	40	3	33	3
2010	35	3	26	7
2011	36	-	31	5
2012	36	1	29	23
Summa	168	8	137	38

Källa: Åklagarmyndigheten

Förändringar jämfört med uppgifter i tidigare SM beror delvis på kvalitetsförbättringar av data.

22. Skyddade områden i ett urval av länder 2010

22. Protected areas in some countries

Land	Skyddade land- och vattenområden	
	Areal, 1000 ha	% av total land- och vattenareal
EU-länder		
Belgien	423	13 %
Bulgarien	1 040	9 %
Cypern	103	5 %
Danmark	355	4 %
Estland	1 581	23 %
Finland	3 305	8 %
Frankrike	10 637	17 %
Grekland	2 460	10 %
Irland	132	1 %
Italien	7 241	16 %
Lettland	1 228	16 %
Litauen	964	14 %
Luxemburg	52	20 %
Malta	7	2 %
Nederländerna	743	15 %
Polen	7 037	22 %
Portugal	964	6 %
Rumänien	1 887	8 %
Slovakien	1 135	23 %
Slovenien	268	13 %
Spanien	4 766	8 %
Storbritannien	7 426	18 %
Sverige	5 322	10 %
Tjeckien	1 173	15 %
Tyskland	16 107	42 %
Ungern	479	5 %
Österrike	1 924	23 %
Övriga nordiska länder		
Island	2 295	13 %
Norge	5 075	11 %
Ett urval andra länder		
Australien	107 903	12 %
Brasilien	228 423	26 %
Burkina Faso	3 937	14 %
Indien	15 713	5 %
Kina	156 226	16 %
Monaco	7	98 %
Ryssland	167 190	9 %
USA	138 516	14 %
Totalt världen (ej Antarktis)		12 %

Källa: The World Database on Protected Areas (WDPA)

23. Skyddad natur per kommun 2012-12-31

23. Protected nature by municipality

Kommun Län	Antal					Total areal (hektar)					Landareal (hektar)					% av Areal*			
	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR	NVO		SBO	ÖBO	Tot
Upplands Väsby	-	2	-	1	-	3	-	229	-	3	-	233	-	172	-	3	-	175	2,8
Vallentuna	-	5	-	9	-	14	-	795	-	26	-	822	-	751	-	26	-	778	2,2
Österåker	-	13	-	11	-	24	-	2 231	-	31	-	2 262	-	778	-	31	-	809	4,1
Värmdö	-	44	-	1	-	45	-	31 490	-	4	-	31 494	-	6 573	-	4	-	6 577	10,6
Järfälla	-	3	1	-	-	4	-	1 834	224	-	-	2 059	-	1 356	180	-	-	1 535	32,7
Ekerö	-	10	-	4	-	14	-	773	-	17	-	790	-	416	-	17	-	433	2,1
Huddinge	-	9	-	-	1	10	-	4 881	-	-	15	4 895	-	4 533	-	-	15	4 547	34,8
Botkyrka	-	12	-	4	-	16	-	1 937	-	12	-	1 949	-	1 774	-	12	-	1 786	8,8
Salem	-	3	-	2	-	5	-	3 776	-	3	-	3 780	-	3 166	-	3	-	3 169	53,2
Haninge	1	20	-	7	-	28	1 189	33 804	-	16	-	35 009	1 160	8 052	-	16	-	9 228	16,2
Tyresö	1	6	-	-	-	7	773	2 686	-	-	-	3 459	715	2 284	-	-	-	2 998	34,4
Upplands-Bro	-	8	-	3	-	11	-	1 927	-	9	-	1 936	-	609	-	9	-	618	6,0
Nykvarn	-	3	-	9	-	12	-	147	-	26	-	173	-	94	-	25	-	119	1,0
Täby	-	1	-	-	-	1	-	179	-	-	-	179	-	179	-	-	-	179	2,5
Danderyd	-	2	-	-	-	2	-	157	-	-	-	157	-	52	-	-	-	52	4,8
Sollentuna	-	2	-	-	-	2	-	1 227	-	-	-	1 227	-	1 172	-	-	-	1 172	21,2
Stockholm	-	7	-	-	-	7	-	1 839	-	-	-	1 839	-	1 522	-	-	-	1 522	8,6
Södertälje	-	21	-	35	1	57	-	5 792	0	139	12	5 943	-	3 459	0	138	12	3 609	8,6
Nacka	-	11	1	-	-	12	-	1 987	171	-	-	2 158	-	1 729	133	-	-	1 862	16,8
Sundbyberg	-	1	-	-	-	1	-	127	-	-	-	127	-	127	-	-	-	127	14,5
Solna	-	1	1	-	-	2	-	167	32	-	-	198	-	165	32	-	-	197	9,2
Lidingö	-	2	-	-	-	2	-	450	-	-	-	450	-	370	-	-	-	370	8,8
Vaxholm	-	1	-	-	-	1	-	28	-	-	-	28	-	28	-	-	-	28	0,3
Norrtälje	1	76	-	134	-	211	195	13 808	-	618	-	14 620	81	4 265	-	617	-	4 963	2,5
Sigtuna	-	10	-	6	-	16	-	766	-	13	-	779	-	688	-	13	-	700	2,2
Nynäshamn	-	9	1	10	-	20	-	8 520	570	26	-	9 116	-	2 880	177	26	-	3 083	7,0
Stockholms län	2	275	4	230	2	513	2 157	121 558	998	943	27 125 682	1 955	47 193	522	941	27	50 638	7,6	
Häbo	-	8	-	8	-	16	-	2 696	-	28	-	2 724	-	2 146	-	28	-	2 174	14,6
Älvkarleby	-	3	-	1	-	4	-	2 269	-	6	-	2 275	-	532	-	6	-	537	3,7
Knivsta	-	3	-	2	-	5	-	1 169	-	7	-	1 175	-	687	-	7	-	694	4,0
Heby	1	27	-	49	-	77	4 325	4 597	-	120	-	9 042	2 766	2 765	-	120	-	5 650	7,4
Tierp	-	21	-	61	-	82	-	8 859	-	194	-	9 054	-	5 627	-	194	-	5 821	3,5
Uppsala	-	31	-	44	-	75	-	5 555	-	126	-	5 681	-	5 492	-	126	-	5 618	2,5
Enköping	-	21	-	16	-	37	-	4 095	-	54	-	4 149	-	1 990	-	54	-	2 044	3,1
Östhammar	-	30	-	52	-	82	-	8 529	-	196	-	8 725	-	5 181	-	196	-	5 377	2,5
Uppsala län	1	139	-	230	-	370	4 325	37 770	-	731	-	42 826	2 766	24 420	-	730	-	27 916	3,6
Vingåker	-	3	-	10	-	13	-	156	-	35	-	191	-	155	-	35	-	190	0,4
Gnesta	-	15	-	35	-	50	-	694	-	97	-	791	-	597	-	97	-	694	1,5
Nyköping	-	42	-	79	-	121	-	19 271	-	295	-	19 566	-	6 854	-	290	-	7 145	9,5
Oxelösund	-	2	-	-	-	2	-	247	-	-	-	247	-	136	-	-	-	136	0,3
Flen	-	15	1	28	-	44	-	752	88	95	-	935	-	483	88	94	-	665	1,1
Katrineholm	-	15	-	42	-	57	-	428	-	122	-	551	-	422	-	122	-	544	0,5
Eskilstuna	-	18	1	28	-	47	-	5 315	742	95	-	6 152	-	3 135	591	95	-	3 821	4,9
Strängnäs	-	21	1	37	-	59	-	2 109	61	110	-	2 279	-	797	61	109	-	966	2,3
Trosa	-	12	1	3	-	16	-	17 331	1 996	16	-	19 343	-	2 340	1 638	16	-	3 994	29,1
Södermanlands län	-	139	4	261	-	404	-	46 303	2 887	865	-	50 055	-	14 920	2 378	859	-	18 156	5,8
Ödeshög	-	14	-	18	3	35	-	1 874	-	36	4	1 913	-	1 001	-	36	4	1 040	2,9
Ydre	-	19	-	24	-	43	-	863	-	59	-	922	-	722	-	59	-	781	1,2
Kinda	-	26	-	79	2	107	-	720	-	253	3	976	-	692	-	252	3	947	0,7
Boxholm	-	4	-	18	2	24	-	139	-	49	3	191	-	133	-	49	3	185	0,3
Åtvidaberg	-	17	-	49	-	66	-	1 856	-	160	-	2 016	-	1 557	-	159	-	1 716	2,6
Finspång	-	14	-	17	-	31	-	466	-	54	-	520	-	462	-	54	-	516	0,4
Valdemarsvik	-	18	-	38	-	56	-	14 211	-	142	-	14 353	-	4 257	-	142	-	4 399	7,0
Linköping	-	22	-	49	1	72	-	2 662	-	123	2	2 787	-	2 036	-	123	2	2 161	1,8
Norrköping	-	35	-	24	-	59	-	15 242	-	91	-	15 333	-	3 605	-	91	-	3 695	7,5
Söderköping	-	16	-	17	-	33	-	5 469	-	45	-	5 514	-	1 212	-	45	-	1 257	4,2
Motala	-	17	-	28	1	46	-	1 966	-	79	1	2 046	-	1 514	-	79	1	1 594	1,6
Vadstena	-	6	-	1	-	7	-	3 325	-	5	-	3 330	-	1 678	-	5	-	1 683	8,1
Mjölby	-	7	-	14	2	23	-	1 394	-	20	5	1 418	-	857	-	19	5	881	2,5
Östergötlands län	-	211	-	374	11	596	-	50 186	-	1 115	18	51 319	-	19 725	-	1 112	18	20 855	3,5

*Kolumnen " % av areal" visar andelen skyddad total areal (NP, NR, NVO, SBO och ÖBO) av total kommun-/länsareal (landareal, inlands- vatten och havsvatten)

Kolumnen " % av areal", värden per län är korrigerade.

23. Skyddad natur per kommun 2012, fortsättning

Kommun	Antal					Total areal (hektar)					Landareal (hektar)					% av Totalareal			
	Län	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR		NVO	SBO	ÖBO
Aneby	-	4	-	4	-	8	-	157	-	12	-	169	-	123	-	12	-	135	0,3
Gnosjö	1	6	-	23	-	30	4 725	938	-	60	-	5 723	4 474	911	-	60	-	5 446	12,7
Mullsjö	-	2	1	6	-	9	-	146	193	13	-	352	-	142	193	13	-	348	1,7
Habo	-	9	1	4	-	14	-	2 810	204	9	-	3 023	-	2 714	204	9	-	2 927	6,5
Gislaved	-	7	1	33	-	41	-	4 022	124	67	-	4 213	-	3 311	122	66	-	3 498	3,5
Vaggeryd	1	6	-	17	1	25	552	223	-	61	9	845	540	186	-	61	9	796	1,0
Jönköping	-	36	-	36	1	73	-	6 452	-	99	0	6 551	-	6 364	-	99	0	6 463	3,4
Nässjö	-	3	1	6	-	10	-	352	177	13	-	542	-	346	165	13	-	523	0,5
Värnamo	1	16	-	17	-	34	2 395	1 128	-	52	-	3 575	2 393	865	-	52	-	3 309	2,6
Sävsjö	-	4	-	6	-	10	-	275	-	16	-	291	-	272	-	16	-	288	0,4
Vetlanda	-	18	-	36	-	54	-	1 030	-	116	-	1 147	-	1 010	-	116	-	1 126	0,7
Eksjö	-	11	-	11	-	22	-	1 276	-	24	-	1 300	-	594	-	24	-	618	1,5
Tranås	-	7	-	3	-	10	-	811	-	14	-	825	-	625	-	14	-	639	1,9
Jönköpings län	1	123	3	200	2	329	7 672	19 620	698	556	9	28 556	7 407	17 464	683	555	9	26 118	2,4
Uppvidinge	-	20	-	27	1	48	-	3 542	-	93	2	3 637	-	3 295	-	93	2	3 390	3,0
Lessebo	-	5	-	17	-	22	-	1 622	-	50	-	1 672	-	1 484	-	50	-	1 534	3,7
Tingsryd	-	15	-	64	-	79	-	2 322	-	191	-	2 513	-	729	-	189	-	919	2,1
Alvesta	-	11	-	22	-	33	-	2 076	-	102	-	2 178	-	1 487	-	102	-	1 589	2,0
Älmhult	-	7	-	30	-	37	-	1 605	-	70	-	1 675	-	1 297	-	70	-	1 366	1,7
Markaryd	-	4	-	17	-	21	-	220	-	49	-	268	-	215	-	48	-	263	0,5
Växjö	-	22	-	41	-	63	-	4 795	-	112	-	4 907	-	2 791	-	111	-	2 902	2,6
Ljungby	-	33	-	34	-	67	-	7 235	0	104	-	7 338	-	5 742	0	104	-	5 845	3,7
Kronobergs län	-	112	-	251	1	364	-	23 416	0	770	2	24 188	-	17 040	0	766	2	17 808	2,6
Högsby	-	13	-	10	-	23	-	2 868	-	45	-	2 914	-	1 918	-	45	-	1 963	3,6
Torsås	-	3	-	7	-	10	-	372	-	23	-	395	-	189	-	23	-	212	0,7
Mörbylånga	-	35	11	29	-	75	-	6 100	6 633	78	-	12 811	-	5 618	6 626	78	-	12 322	4,2
Hultsfred	-	10	-	15	-	25	-	476	-	29	-	505	-	429	-	29	-	459	0,4
Mönsterås	-	4	-	12	-	16	-	3 558	-	40	-	3 599	-	933	-	40	-	974	3,8
Emmaboda	-	3	-	13	-	16	-	37	-	20	-	57	-	37	-	20	-	57	0,1
Kalmar	-	10	-	24	-	34	-	2 443	-	65	-	2 508	-	644	-	65	-	709	2,0
Nybro	-	10	-	38	-	48	-	2 088	-	99	-	2 187	-	1 922	-	99	-	2 020	1,8
Oskarshamn	1	20	-	27	-	48	190	12 931	-	90	-	13 211	66	3 360	-	89	-	3 515	5,8
Västervik	-	34	-	64	-	98	-	10 602	-	211	-	10 814	-	3 556	-	211	-	3 767	3,0
Vimmerby	1	1	-	25	-	27	110	29	-	64	-	203	107	29	-	64	-	200	0,2
Borgholm	-	39	-	34	-	73	-	7 075	-	79	-	7 154	-	5 639	-	79	-	5 717	2,0
Kalmar län	2	181	11	295	-	489	299	48 581	6 633	843	-	56 357	173	24 274	6 626	841	-	31 915	2,7
Gotland	1	118	3	229	-	351	4 464	71 545	9 304	817	-	86 129	3 661	11 727	9 141	816	-	25 345	5,7
Gotlands län	1	118	3	229	-	351	4 464	71 545	9 304	817	-	86 129	3 661	11 727	9 141	816	-	25 345	5,7
Olofström	-	10	-	32	1	43	-	1 126	-	94	0	1 221	-	948	-	94	0	1 042	3,0
Karlskrona	-	25	-	41	8	74	-	4 717	-	139	27	4 882	-	1 502	-	139	26	1 667	1,5
Ronneby	-	32	-	72	5	109	-	6 577	-	206	21	6 803	-	2 545	-	205	21	2 771	5,5
Karlshamn	-	24	-	20	2	46	-	4 113	-	52	5	4 169	-	2 654	-	52	5	2 710	5,0
Sölvesborg	-	9	-	6	-	15	-	1 454	-	9	-	1 463	-	1 160	-	9	-	1 169	1,3
Blekinge län	-	98	-	170	16	284	-	17 986	-	500	52	18 539	-	8 808	-	498	52	9 359	2,7
Svalöv	1	6	-	4	1	12	938	483	-	10	0	1 430	934	482	-	10	0	1 426	3,7
Staffanstorps	-	1	-	-	-	1	-	6	-	-	-	6	-	3	-	-	-	3	0,1
Burlöv	-	1	-	-	-	1	-	16	-	-	-	16	-	11	-	-	-	11	0,8
Vellinge	-	11	-	-	-	11	-	42 780	-	-	-	42 780	-	1 089	-	-	-	1 089	60,6
Östra Göinge	-	4	-	27	-	31	-	104	-	55	-	159	-	103	-	55	-	159	0,4
Örkelljunga	-	-	-	5	-	5	-	-	-	12	-	12	-	-	-	12	-	12	0,0
Bjuv	-	2	1	2	-	5	-	75	68	5	-	148	-	75	67	5	-	147	1,3
Kävlinge	-	5	-	-	-	5	-	1 085	-	-	-	1 085	-	558	-	-	-	558	3,7
Lomma	-	5	-	-	-	5	-	436	-	-	-	436	-	123	-	-	-	123	4,8
Svedala	-	5	-	8	-	13	-	130	1	20	-	151	-	125	1	20	-	146	0,7
Skurup	-	4	1	-	-	5	-	61	19	-	-	79	-	58	14	-	-	72	0,2
Sjöbo	-	13	-	33	1	47	-	1 260	-	76	1	1 337	-	1 257	-	76	1	1 334	2,6
Hörby	-	9	-	28	-	37	-	1 237	-	35	-	1 273	-	646	-	35	-	681	2,9
Höör	-	13	-	34	-	47	-	769	-	71	-	839	-	555	-	71	-	626	2,6
Tomelilla	-	11	-	6	-	17	-	2 615	-	27	-	2 642	-	2 592	-	27	-	2 619	6,6
Bromölla	-	3	1	1	-	5	-	116	8	2	-	126	-	115	8	2	-	125	0,6
Osby	-	2	-	11	-	13	-	63	-	31	-	94	-	57	-	31	-	88	0,2
Perstorp	-	1	-	1	-	2	-	37	-	2	-	38	-	36	-	2	-	38	0,2
Klippan	1	3	1	19	-	24	682	739	44	28	-	1 493	681	726	44	27	-	1 478	3,9
Åstorp	-	2	-	4	-	6	-	29	-	5	-	35	-	29	-	5	-	35	0,4
Båstad	-	10	-	23	-	33	-	3 329	-	37	-	3 366	-	1 769	-	37	-	1 806	3,8
Malmö	-	2	-	-	-	2	-	797	-	-	-	797	-	280	-	-	-	280	2,4
Lund	1	29	1	6	-	37	37	3 655	4 043	15	-	7 749	37	3 543	4 009	15	-	7 603	17,6
Landskrona	-	6	1	1	-	8	-	479	659	0	-	1 138	-	304	607	0	-	912	3,8
Helsingborg	-	16	1	2	-	19	-	3 829	10	6	-	3 845	-	690	10	6	-	707	9,1
Höganäs	-	13	-	-	-	13	-	2 003	-	-	-	2 003	-	1 521	-	-	-	1 521	3,0
Eslöv	-	5	-	1	-	6	-	96	-	3	-	99	-	93	-	3	-	96	0,2
Ystad	-	11	2	1	-	14	-	1 580	859	4	-	2 443							

23. Skyddad natur per kommun 2012, fortsättning

Kommun Län	Antal						Total areal (hektar)						Landareal (hektar)						% av areal
	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	
Hälte	-	12	1	26	-	39	-	935	41	57	-	1 033	-	235	41	57	-	333	1,0
Halmstad	-	49	-	40	1	90	-	4 408	-	95	2	4 505	-	3 917	-	94	2	4 013	2,7
Laholm	-	29	-	25	-	54	-	2 399	-	56	-	2 455	-	2 320	-	55	-	2 375	2,5
Falkenberg	-	31	-	61	-	92	-	2 461	-	213	-	2 674	-	1 571	-	213	-	1 784	1,5
Varberg	-	28	1	14	-	43	-	2 986	2 143	53	-	5 182	-	1 790	203	52	-	2 045	3,0
Kungsbacka	-	15	1	11	-	27	-	9 025	1 664	57	-	10 747	-	3 326	659	57	-	4 043	7,3
Hallands län	-	158	3	175	1	337	-	22 214	3 848	531	2	26 596	-	13 159	902	529	2	14 593	3,1
Härreda	-	5	-	14	-	19	-	613	-	41	-	654	-	484	-	41	-	525	2,2
Partille	-	4	-	2	-	6	-	740	-	5	-	745	-	719	-	5	-	725	12,6
Öckerö	-	3	-	-	-	3	-	2 199	-	-	-	2 199	-	329	-	-	-	329	4,3
Stenungsund	-	9	1	4	-	14	-	2 000	1 909	15	-	3 924	-	1 534	283	15	-	1 832	13,0
Tjörn	-	6	2	-	-	8	-	7 492	580	-	-	8 071	-	2 421	256	-	-	2 677	9,5
Orust	-	10	1	2	-	13	-	6 911	324	8	-	7 242	-	3 270	175	8	-	3 454	8,2
Sotenäs	-	5	3	10	-	18	-	2 403	312	18	-	2 734	-	1 423	184	18	-	1 625	4,0
Munkedal	-	11	1	19	-	31	-	2 311	1 806	46	-	4 162	-	2 052	1 079	46	-	3 176	6,2
Tanum	1	22	2	10	-	35	15 881	22 077	8 553	26	-	46 536	181	2 153	2 272	26	-	4 632	19,8
Dals-Ed	1	8	-	20	-	29	2 906	1 775	-	59	-	4 740	2 713	1 570	-	59	-	4 342	5,7
Färgelanda	-	3	-	21	-	24	-	1 566	-	54	-	1 619	-	1 442	-	54	-	1 496	2,6
Ale	-	11	-	21	-	32	-	1 074	-	58	-	1 132	-	972	-	58	-	1 030	3,4
Lerum	-	5	-	15	-	20	-	281	-	33	-	314	-	266	-	33	-	298	1,0
Värgårda	-	5	1	15	-	21	-	787	39	70	-	896	-	750	38	70	-	857	2,0
Bollebygd	-	0	-	7	-	7	-	-	-	18	-	18	-	-	-	17	-	17	0,1
Grästorp	-	5	-	4	-	9	-	2 941	-	7	-	2 948	-	2 394	-	7	-	2 401	10,5
Essunga	-	0	-	2	-	2	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	-	4	0,0
Karlsborg	1	10	2	18	5	36	389	1 390	103	34	12	1 928	380	817	82	34	12	1 326	2,4
Gullspång	-	6	-	16	5	27	-	1 575	-	50	9	1 634	-	789	-	49	9	847	2,9
Tranemo	-	5	-	11	-	16	-	1 304	-	32	-	1 335	-	1 303	-	32	-	1 335	1,7
Bengtstors	-	14	-	16	-	30	-	1 423	-	41	-	1 464	-	1 375	-	41	-	1 416	1,4
Mellerud	-	10	-	28	-	38	-	684	-	75	-	759	-	591	-	75	-	665	0,8
Lilla Edet	-	8	-	26	-	34	-	1 073	-	78	-	1 151	-	942	-	78	-	1 020	3,4
Mark	-	10	-	22	-	32	-	362	-	80	-	442	-	349	-	80	-	429	0,4
Svenljunga	-	6	-	19	-	25	-	3 235	-	44	-	3 279	-	1 897	-	44	-	1 941	3,3
Herrljunga	-	3	-	5	-	8	-	233	-	17	-	250	-	233	-	17	-	249	0,5
Vara	-	5	-	6	-	11	-	691	-	11	-	702	-	652	-	11	-	662	1,0
Götene	-	21	1	16	-	38	-	1 915	5 563	43	-	7 521	-	1 722	5 544	43	-	7 308	12,1
Tibro	-	1	-	8	-	9	-	32	-	15	-	47	-	32	-	15	-	47	0,2
Töreboda	-	3	-	1	6	10	-	1 239	-	2	16	1 256	-	1 168	-	2	16	1 185	2,1
Göteborg	-	12	1	-	-	13	-	12 290	9	-	-	12 300	-	4 843	9	-	-	4 853	12,0
Mölnådal	-	6	-	2	-	8	-	1 973	-	3	-	1 977	-	1 861	-	3	-	1 864	13,0
Kungälv	-	20	1	6	-	27	-	10 875	433	28	-	11 336	-	4 753	104	28	-	4 884	16,6
Lysekil	-	8	4	5	-	17	-	759	10 950	8	-	11 717	-	589	2 020	8	-	2 617	16,8
Uddevalla	-	20	3	6	-	29	1	4 660	3 990	21	-	8 671	-	2 687	1 892	21	-	4 599	11,8
Strömstad	1	13	2	5	-	21	22 942	2 546	391	18	-	25 897	1 403	1 417	193	18	-	3 031	27,2
Vänersborg	-	13	-	12	-	25	-	6 963	-	38	-	7 001	-	5 529	-	38	-	5 568	7,8
Trollhättan	-	6	1	10	-	17	-	328	83	23	-	434	-	278	83	23	-	384	1,0
Alingsås	-	10	1	17	1	29	-	442	3	54	5	503	-	157	3	54	5	219	0,9
Borås	-	13	-	28	-	41	-	1 027	-	85	-	1 111	-	1 002	-	84	-	1 086	1,1
Ulricehamn	-	12	-	17	1	30	-	2 439	-	35	4	2 478	-	2 424	-	35	3	2 462	2,2
Åmål	-	11	-	13	-	24	-	4 556	-	41	-	4 597	-	2 025	-	41	-	2 066	5,2
Mariestad	1	13	-	10	17	41	2 323	6 016	-	29	38	8 407	313	1 907	-	29	38	2 287	5,6
Lidköping	-	9	3	10	-	22	-	616	6 806	20	-	7 442	-	271	1 629	20	-	1 920	5,4
Skara	-	14	-	12	-	26	-	4 035	-	18	-	4 052	-	2 302	-	18	-	2 319	9,0
Skövde	-	29	-	38	-	67	-	3 012	-	96	-	3 108	-	2 684	-	95	-	2 779	4,5
Hjo	-	1	-	24	-	25	-	21	-	63	-	84	-	21	-	63	-	84	0,1
Tidaholm	-	12	2	9	-	23	-	359	2 943	25	-	3 328	-	341	2 755	25	-	3 121	6,4
Falköping	-	36	-	30	21	87	-	4 595	-	67	25	4 687	-	3 172	-	66	25	3 262	4,4
V. Götalands län	4	433	28	596	56	1 117	44 441	137 836	44 797	1 654	109	228 837	4 990	71 907	18 601	1 650	108	97 256	6,7
Kil	-	3	-	21	-	24	-	110	-	48	-	159	-	110	-	48	-	158	0,4
Eda	-	11	-	99	-	110	-	964	-	283	-	1 247	-	936	-	283	-	1 219	1,4
Torsby	-	46	-	114	-	160	-	7 758	-	355	-	8 113	-	7 723	-	355	-	8 078	1,9
Storfors	-	2	-	15	-	17	-	95	-	57	-	152	-	44	-	57	-	101	0,3
Hammarö	-	1	-	1	-	2	-	2 707	-	1	-	2 708	-	347	-	1	-	349	5,8
Munkfors	-	1	-	4	-	5	-	5	-	13	-	18	-	3	-	13	-	16	0,1
Forshaga	-	2	-	24	-	26	-	140	-	89	-	229	-	87	-	87	-	174	0,6
Grums	-	2	-	8	-	10	-	484	-	34	-	517	-	66	-	34	-	100	1,1
Årjäng	-	15	-	141	-	156	-	8 795	-	328	-	9 123	-	7 806	-	327	-	8 133	5,5
Sunne	-	4	-	24	1	29	-	61	-	64	1	126	-	61	-	63	1	126	0,1
Karlstad	-	14	1	66	-	81	-	9 444	1 661	201	-	11 305	-	1 839	1 617	199	-	3 655	7,4
Kristinehamn	-	11	-	30	-	41	-	12 868	-	98	-	12 966	-	2 063	-	97	-	2 160	9,4
Filipstad	-	8	1	18	-	27	-	1 262	7 003	80	-	8 345	-	1 215	5 809	80	-	7 104	4,9
Hagfors	-	5	1	29	-	35	-	2 012	1 372	86	-	3 471	-	1 811	1 298	86	-	3 195	1,7
Arvika	-	7	-	44	-	51	-	22 144	-	127	-	22 270	-	16 517	-	126	-	16 644	11,4
Säffle	-	14	-	92	-	106	-	25 361	-	230	-	25 591	-	2 130	-	230	-	2 359	10,2
Värmlands län	-	136	1	727	1	865	-	94 209	10 036	2 095	1	106 340	-	42 759	8 724	2 087	1	53 571	4,9

Kolumnen "% av areal", värden per län är korrigerade.

23. Skyddad natur per kommun 2012, fortsättning

Kommun	Antal					Tot	Total areal (hektar)					Tot	Landareal (hektar)					Tot	% av areal
	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO		NP	NR	NVO	SBO	ÖBO		NP	NR	NVO	SBO	ÖBO		
Lekeberg	1	21	-	21	-	43	111	1 433	-	44	-	1 588	111	1 388	-	44	-	1 542	3,3
Laxå	1	10	-	9	-	20	962	2 013	-	24	-	3 000	834	1 916	-	24	-	2 774	4,1
Hallsberg	-	16	-	19	-	35	-	776	-	49	-	824	-	452	-	49	-	501	1,2
Degerfors	-	10	-	4	-	14	-	1 078	-	9	-	1 087	-	1 043	-	9	-	1 052	2,5
Hällefors	-	20	-	16	-	36	-	4 225	-	38	-	4 263	-	4 032	-	38	-	4 070	3,7
Ljusnarsberg	-	15	-	15	-	30	-	4 485	-	56	-	4 541	-	4 087	-	56	-	4 143	7,2
Örebro	-	43	-	42	-	85	0	3 385	-	102	-	3 486	0	2 498	-	101	-	2 599	2,2
Kumla	-	5	-	1	-	6	-	182	-	2	-	184	-	171	-	2	-	173	0,9
Askersund	-	25	-	42	-	67	-	3 394	-	84	-	3 478	-	1 612	-	84	-	1 696	3,4
Karlskoga	-	19	-	35	-	54	-	1 890	-	82	-	1 972	-	1 698	-	82	-	1 779	3,9
Nora	-	17	-	52	-	69	-	1 217	-	141	-	1 358	-	1 158	-	140	-	1 299	2,0
Lindesberg	-	26	-	22	-	48	-	14 384	-	70	-	14 454	-	12 887	-	70	-	12 957	9,8
Örebro län	2	212	-	276	-	490	1 073	38 463	-	700	-	40 235	944	32 941	-	699	-	34 584	4,2
Skinnkatteberg	-	14	1	1	-	16	-	1 822	7 978	4	-	9 804	-	1 794	7 611	4	-	9 409	13,7
Surahammar	-	8	-	8	1	17	-	1 935	-	20	1	1 956	-	1 849	-	20	1	1 870	5,3
Kungsör	-	11	-	5	-	16	-	419	-	10	-	429	-	371	-	10	-	381	1,9
Hallstahammar	-	7	-	3	-	10	-	1 925	-	7	-	1 932	-	1 105	-	7	-	1 112	10,7
Norberg	-	10	-	12	-	22	-	322	-	35	-	356	-	318	-	35	-	352	0,8
Västerås	-	18	-	28	-	46	-	15 842	-	70	-	15 912	-	6 262	-	70	-	6 332	14,0
Sala	1	9	-	70	-	80	912	679	-	185	-	1 775	855	671	-	185	-	1 710	1,5
Fagersta	-	5	1	7	-	13	-	276	633	15	-	924	-	276	593	15	-	884	3,0
Köping	-	7	-	19	-	26	-	377	-	52	-	430	-	333	-	52	-	385	0,7
Arboga	-	8	-	16	-	24	-	310	-	29	-	340	-	307	-	29	-	337	0,8
Västmanlands län	1	91	1	167	1	261	912	23 906	8 611	428	1	33 857	855	13 286	8 204	427	1	22 773	6,0
Vansbro	-	10	-	23	-	33	-	1 592	-	83	-	1 675	-	1 521	-	83	-	1 604	1,0
Malung-Sälen	-	17	-	84	-	101	-	16 872	-	385	-	17 257	-	16 729	-	385	-	17 114	4,0
Gagnef	-	22	-	40	-	62	-	1 403	-	150	-	1 553	-	1 391	-	150	-	1 540	1,9
Leksand	-	26	-	55	-	81	-	1 381	-	226	-	1 607	-	1 307	-	226	-	1 533	1,1
Rättvik	-	19	-	44	1	64	-	1 998	0	164	0	2 162	-	1 970	0	164	0	2 134	1,0
Orsa	-	12	-	22	-	34	-	9 333	-	119	-	9 452	-	9 201	-	119	-	9 320	5,3
Ålvdalen	2	47	1	50	-	100	40 030	154 881	162	253	-	195 326	39 153	149 850	14	252	-	189 269	27,3
Smedjebacken	-	9	-	17	-	26	-	26 747	-	72	-	26 819	-	24 914	-	72	-	24 986	25,4
Mora	-	22	1	70	-	93	-	24 705	53	373	-	25 132	-	24 385	53	372	-	24 810	8,1
Falun	-	13	1	22	-	36	-	1 492	7	111	-	1 610	-	1 229	7	111	-	1 347	0,7
Borlänge	-	16	-	30	-	46	-	2 115	-	129	-	2 244	-	1 908	-	129	-	2 037	3,5
Säter	-	5	-	4	-	9	-	749	-	19	-	768	-	725	-	19	-	743	1,2
Hedemora	-	17	1	12	-	30	-	927	63	40	-	1 031	-	847	49	40	-	936	1,1
Avesta	1	13	-	7	-	21	144	951	-	20	-	1 115	98	619	-	20	-	737	1,7
Ludvika	-	12	1	10	-	23	-	1 161	257	36	-	1 453	-	1 133	118	36	-	1 287	0,9
Dalarnas län	3	253	5	484	1	746	40 173	246 308	542	2 181	0	289 205	39 251	237 726	242	2 177	0	279 396	9,6
Ockelbo	-	1	-	13	-	14	-	141	-	48	-	189	-	134	-	48	-	182	0,2
Hofors	-	6	-	3	-	9	-	398	-	15	-	413	-	369	-	15	-	384	0,9
Ovanåker	-	3	1	10	-	14	-	265	404	29	-	698	-	235	203	29	-	468	0,3
Nordanstig	-	18	1	19	-	38	-	2 329	43	51	-	2 423	-	1 587	18	51	-	1 655	1,0
Ljusdal	1	43	4	48	-	96	1 381	6 233	1 035	178	-	8 826	1 321	5 998	549	177	-	8 046	1,6
Gävle	-	33	3	47	-	83	0	8 392	1 651	201	-	10 244	0	4 564	957	201	-	5 722	3,2
Sandviken	1	15	-	22	-	38	5 083	1 344	-	72	-	6 500	2 576	816	-	72	-	3 465	5,0
Söderhamn	-	8	-	39	-	47	-	2 785	-	189	-	2 974	-	1 128	-	189	-	1 317	1,3
Bollnäs	-	6	2	47	-	55	-	742	121	158	-	1 021	-	707	106	158	-	971	0,5
Hudiksvall	-	34	1	78	-	113	-	8 032	729	272	-	9 033	-	4 309	304	271	-	4 884	2,0
Gävleborgs län	2	161	11	324	-	498	6 464	30 661	3 984	1 212	-	42 322	3 897	19 847	2 138	1 211	-	27 093	1,7
Ånge	-	21	-	37	-	58	-	8 646	-	132	-	8 778	-	7 476	-	132	-	7 608	2,7
Timrå	-	6	-	11	-	17	-	1 169	-	48	-	1 218	-	881	-	48	-	930	1,0
Härnösand	-	8	-	18	-	26	-	438	-	76	-	513	-	350	-	75	-	425	0,3
Sundsvall	-	29	1	45	-	75	-	6 083	217	177	-	6 477	-	3 606	214	176	-	3 996	1,5
Kramfors	1	22	1	34	-	58	215	2 532	7 502	121	-	10 369	215	2 179	6 474	121	-	8 988	3,6
Sollefteå	-	33	-	48	-	81	-	3 794	-	161	-	3 956	-	3 376	-	161	-	3 537	0,7
Örnsköldsvik	1	34	1	59	-	95	2 841	8 900	613	190	-	12 544	2 524	6 047	230	190	-	8 991	1,5
V.norrlands län	1	152	3	252	-	408	3 056	31 561	8 332	905	-	43 855	2 739	23 915	6 917	903	-	34 476	1,6
Ragunda	-	8	-	35	-	43	-	1 015	-	150	-	1 165	-	368	-	149	-	518	0,4
Bräcke	-	13	-	53	-	66	-	1 932	-	247	-	2 179	-	1 844	-	246	-	2 091	0,6
Krokom	-	16	-	42	-	58	-	137 580	-	174	-	137 754	-	131 659	-	173	-	131 832	20,2
Strömsund	-	21	-	45	-	66	-	88 542	-	237	-	88 778	-	81 477	-	236	-	81 713	7,5
Åre	-	11	-	29	-	40	-	192 441	-	116	-	192 558	-	185 791	-	116	-	185 907	23,4
Berg	-	8	-	46	-	54	-	28 116	-	200	-	28 316	-	27 636	-	200	-	27 836	4,6
Härjedalen	1	16	-	52	-	69	10 378	68 750	-	239	-	79 367	10 358	59 881	-	239	-	70 478	6,7
Östersund	-	13	-	49	-	62	-	2 393	-	230	-	2 623	-	1 645	-	229	-	1 874	1,0
Jämtlands län	1	100	-	350	-	451	10 378	520 770	-	1 592	-	532 740	10 358	490 302	-	1 589	-	502 249	9,9

Kolumnen "Antal, Tot" är korrigerad, värden för kommunerna Örebro, Hedemora och Sandviken, samt Örebro län, Dalarnas län och Gävleborgs län

23. Skyddad natur per kommun 2012, fortsättning

Kommun Län	Antal						Total areal (hektar)						Landareal (hektar)						% av areal
	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	NP	NR	NVO	SBO	ÖBO	Tot	
Nordmaling	-	10	-	40	-	50	-	6 961	-	172	-	7 133	-	2 391	-	172	-	2 563	2,9
Bjurholm	-	9	-	22	-	31	-	971	-	96	-	1 067	-	952	-	96	-	1 048	0,8
Vindeln	-	30	2	67	-	99	-	2 401	22	252	-	2 675	-	2 194	22	252	-	2 468	0,9
Robertsfors	-	6	-	23	-	29	-	1 723	-	105	-	1 829	-	1 397	-	105	-	1 503	0,8
Norsjö	-	9	-	17	-	26	-	687	-	75	-	761	-	593	-	75	-	667	0,4
Malå	-	16	-	18	-	34	-	1 348	-	114	-	1 461	-	1 313	-	114	-	1 427	0,8
Storuman	-	10	-	36	-	46	-	157 363	-	188	-	157 551	-	151 937	-	188	-	152 125	19,1
Sorsele	-	11	-	16	-	27	-	410 620	-	82	-	410 702	-	391 689	-	82	-	391 771	51,6
Dorotea	-	12	-	4	-	16	-	49 696	-	13	-	49 709	-	48 554	-	13	-	48 567	16,9
Vännäs	-	4	-	15	-	19	-	530	-	52	-	582	-	497	-	52	-	550	1,1
Vilhelmina	-	19	-	10	-	29	-	140 067	-	48	-	140 115	-	134 621	-	48	-	134 669	16,0
Åsele	1	42	-	22	-	65	1 143	8 816	-	94	-	10 053	1 110	8 563	-	94	-	9 767	2,2
Umeå	-	25	2	34	-	61	-	36 331	636	116	-	37 082	-	6 704	188	116	-	7 007	7,1
Lycksele	-	37	-	53	-	90	-	4 147	-	227	-	4 373	-	3 913	-	226	-	4 140	0,7
Skellefteå	-	26	2	52	-	80	-	7 067	22	203	-	7 292	-	5 806	11	203	-	6 020	0,7
V. bottens län	1	254	6	427	-	688	1 143	828 726	679	1 838	-	832 387	1 110	761 124	221	1 836	-	764 291	12,5
Arvidsjaur	-	43	-	27	-	70	-	30 533	-	142	-	30 675	-	29 486	-	142	-	29 628	5,0
Arjeplog	1	19	-	28	-	48	15 485	256 567	-	140	-	272 191	14 092	235 499	-	139	-	249 730	18,8
Jokkmokk	4	33	-	32	-	69	471 337	439 411	-	139	-	910 887	427 521	421 360	-	137	-	849 018	47,1
Övertkalix	-	26	-	52	-	78	-	6 630	-	205	-	6 836	-	6 447	-	205	-	6 652	2,3
Kalix	-	27	-	35	-	62	-	15 383	-	141	-	15 524	-	2 978	-	141	-	3 118	4,2
Övertorneå	-	22	-	33	-	55	-	7 289	-	117	-	7 406	-	7 077	-	117	-	7 194	3,0
Pajala	-	36	-	60	-	96	-	31 741	-	357	-	32 097	-	31 303	-	356	-	31 660	4,0
Gällivare	2	24	-	33	-	59	106 156	557 366	-	204	-	663 727	98 308	524 723	-	204	-	623 235	39,5
Älvsbyn	-	16	-	24	-	40	-	2 449	-	59	-	2 508	-	2 349	-	59	-	2 408	1,4
Luleå	-	29	1	32	-	62	-	21 047	610	138	-	21 795	-	5 579	592	138	-	6 309	4,4
Piteå	-	26	-	26	-	52	-	25 707	-	117	-	25 824	-	4 004	-	117	-	4 121	5,5
Boden	-	32	-	53	-	85	-	8 999	-	259	-	9 258	-	8 751	-	259	-	9 010	2,2
Haparanda	1	5	-	21	-	27	7 430	1 498	-	88	-	9 017	847	399	-	88	-	1 334	4,8
Kiruna	2	11	-	17	-	30	10 424	526 470	-	71	-	536 966	9 436	506 976	-	71	-	516 483	26,1
N. bottens län	8	324	1	470	-	803	610 833	1 931 091	610	2 177	-	2 544 711	550 203	1 786 930	592	2 174	-	2 339 899	22,7

Kolumnen "Antal, Tot" är korrigerad, värden för Umeå kommun, samt Västerbottens län.

Kolumnen " % av areal", värden per län är korrigerade.

24. Skyddad natur 2012-12-31, sammanfattning

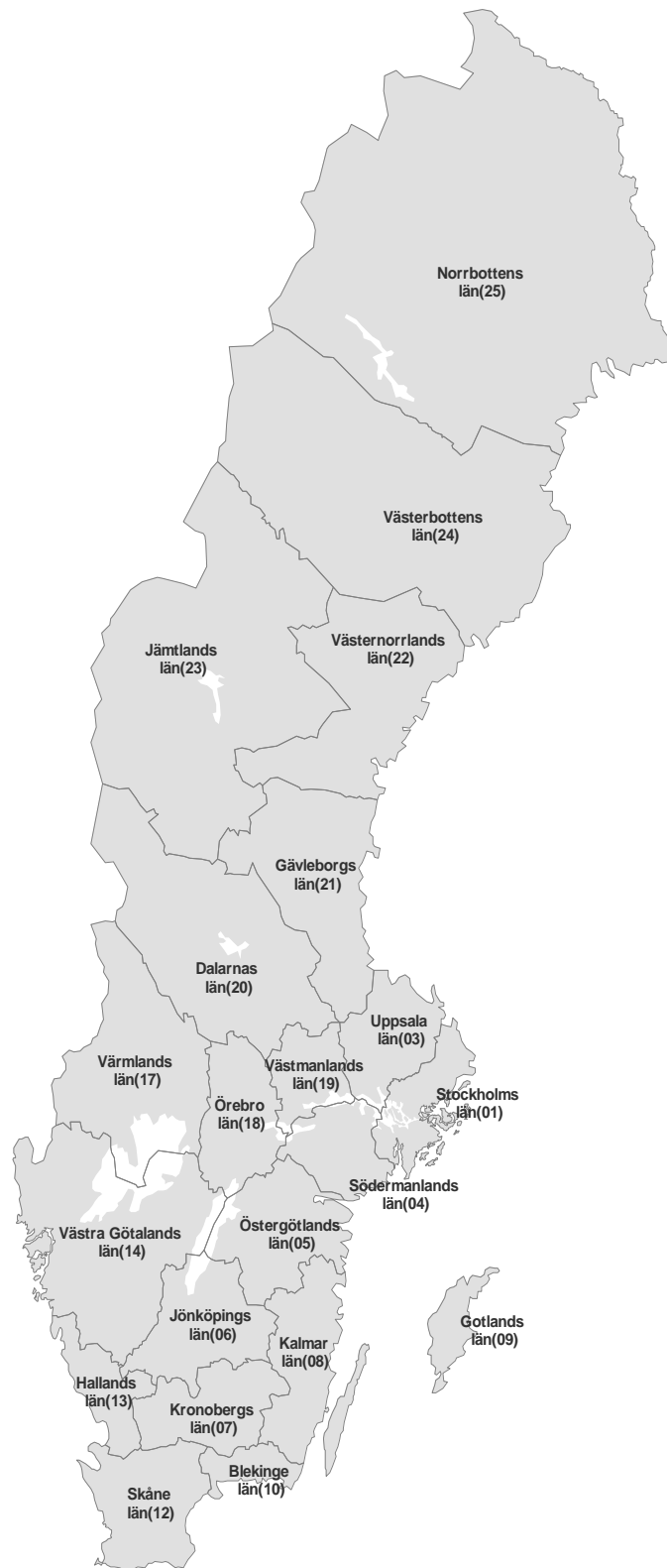
24. Protected nature, summary

Typ av skyddat område	Antal	Total areal, hektar	Landareal, hektar	Skyddad landareal av Sveriges totala landareal (%)
Nationalparker	29	739 449	632 264	1,6
Naturresevat	3 911	4 417 108	3 702 964	9,1
Naturvårdsområden	93	107 691	71 450	0,2
Biotopskyddsområden i skog	6 915	23 312	23 259	0,1
Övrigt biotopskyddsområde	96	228	227	0,0
Summa 2012	11 044	5 287 788	4 430 164	10,9
Summa 2011	10 711	5 267 995	4 411 812	10,8
Djur- och växtskyddsområden	993	101 482	61 451	0,2

Kartor

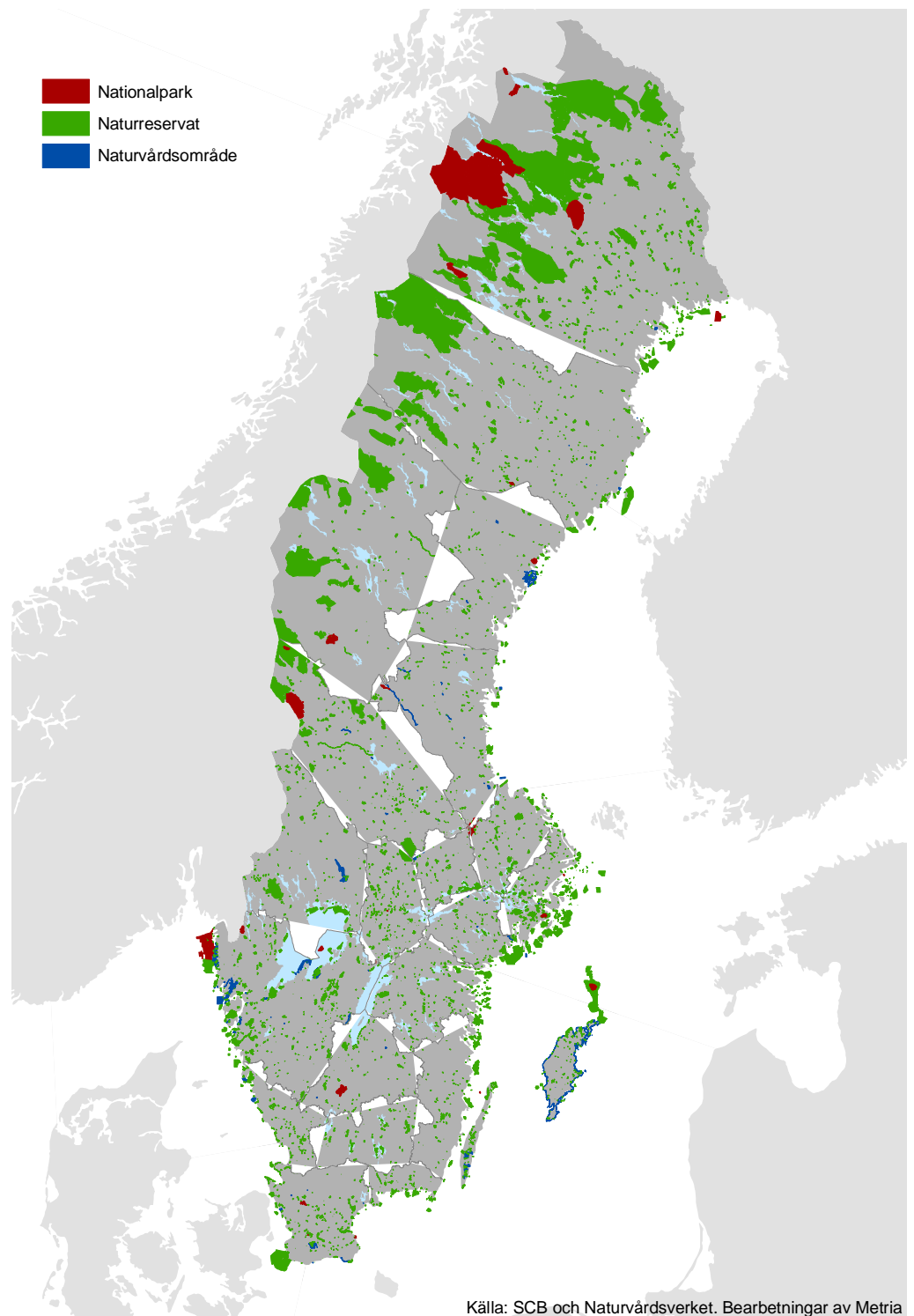
1. Översiktskarta, län

1. Regional chart, counties



2. Nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2012-12-31

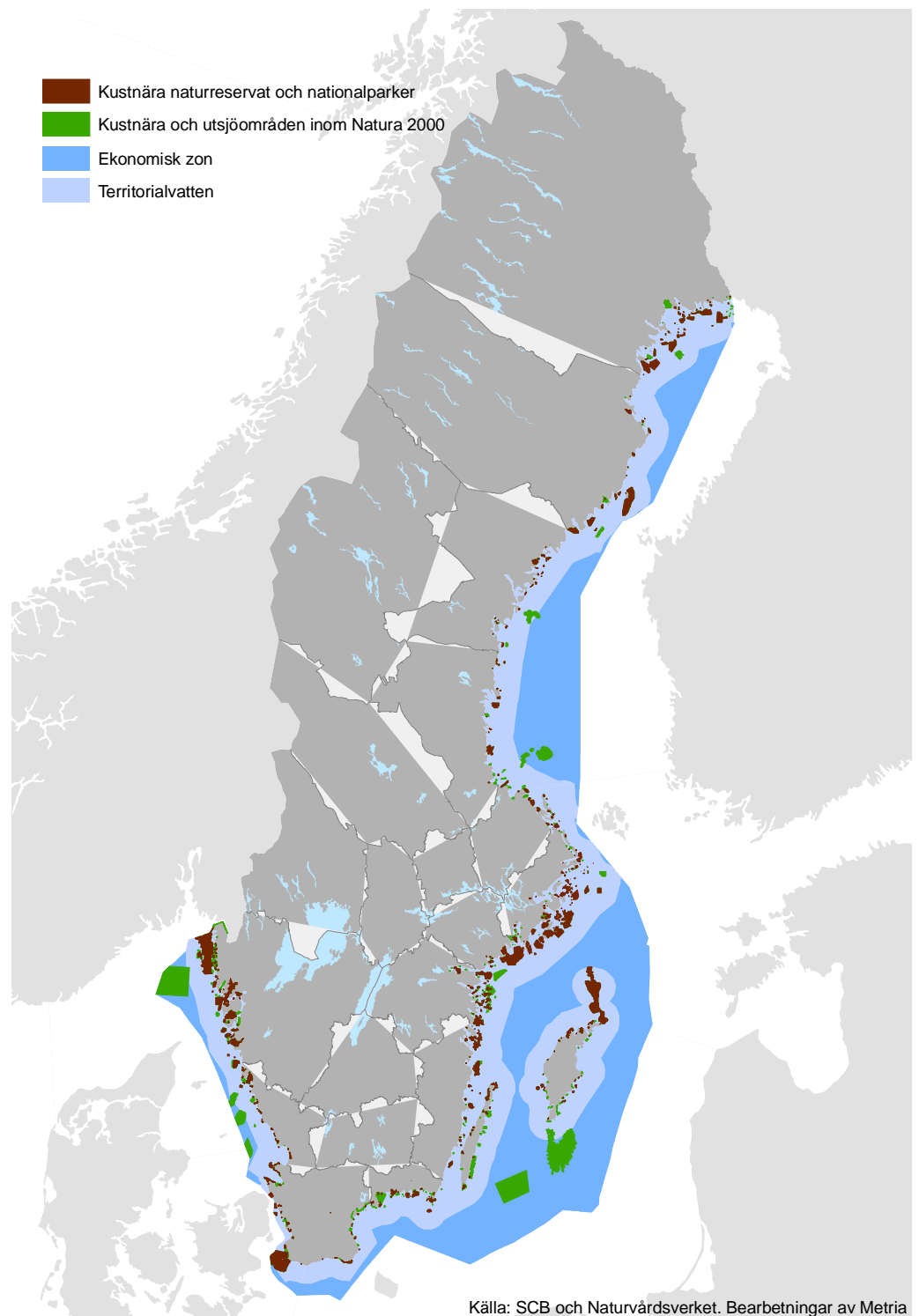
2. National parks, nature reserves and nature management areas



* Områden ser större ut pga påläggning av yttergräns.

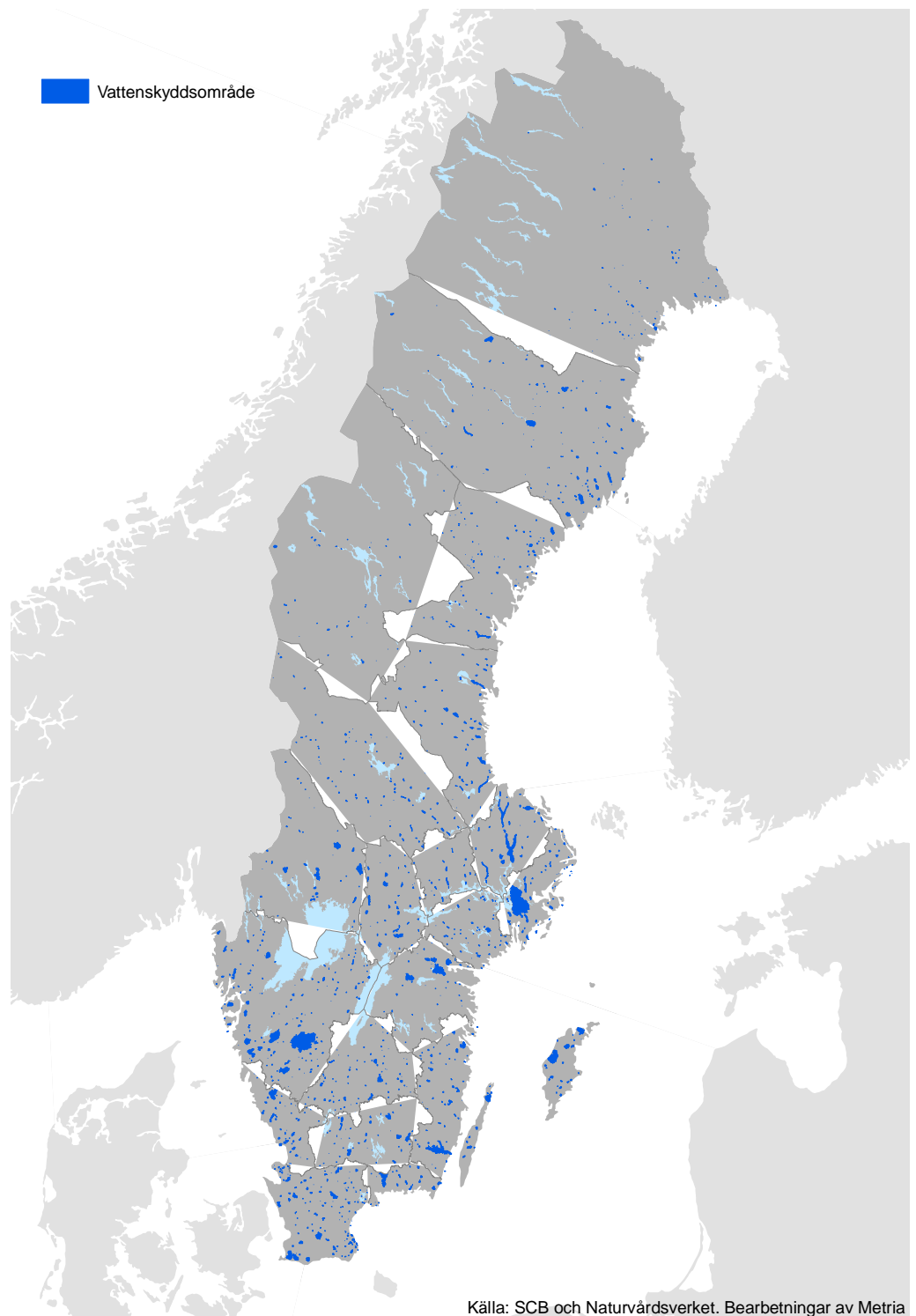
3. Skyddad natur i anslutning till kusten och marin miljö 2012-12-31

3. Protected areas near the coast and marine surroundings



4. Vattenskyddsområde 2012-12-31

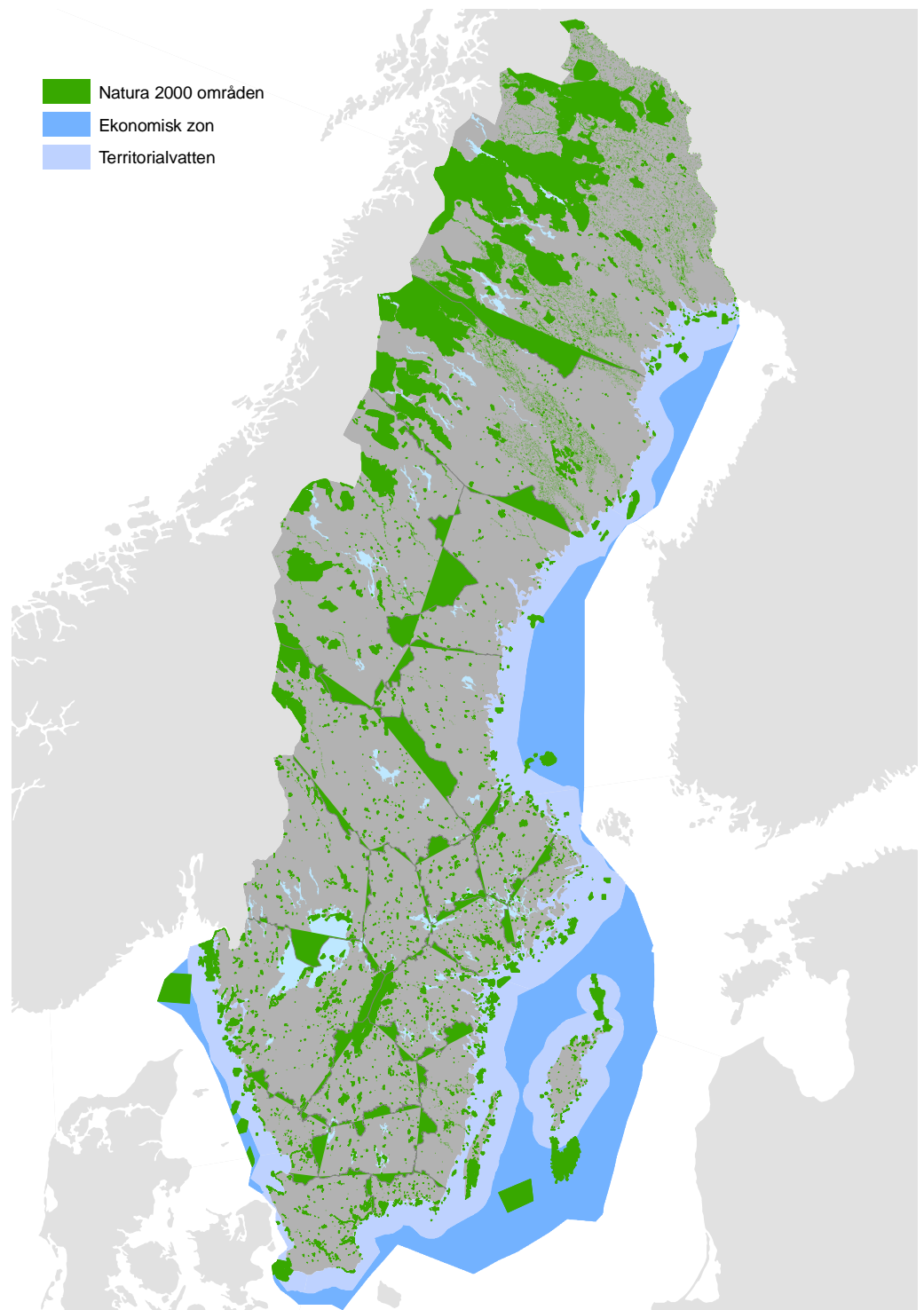
4. Water protection areas



*Områden ser större ut pga påläggning av yttergräns.

5. Natura 2000-områden 2012-12-31

5. Nature 2000-sites

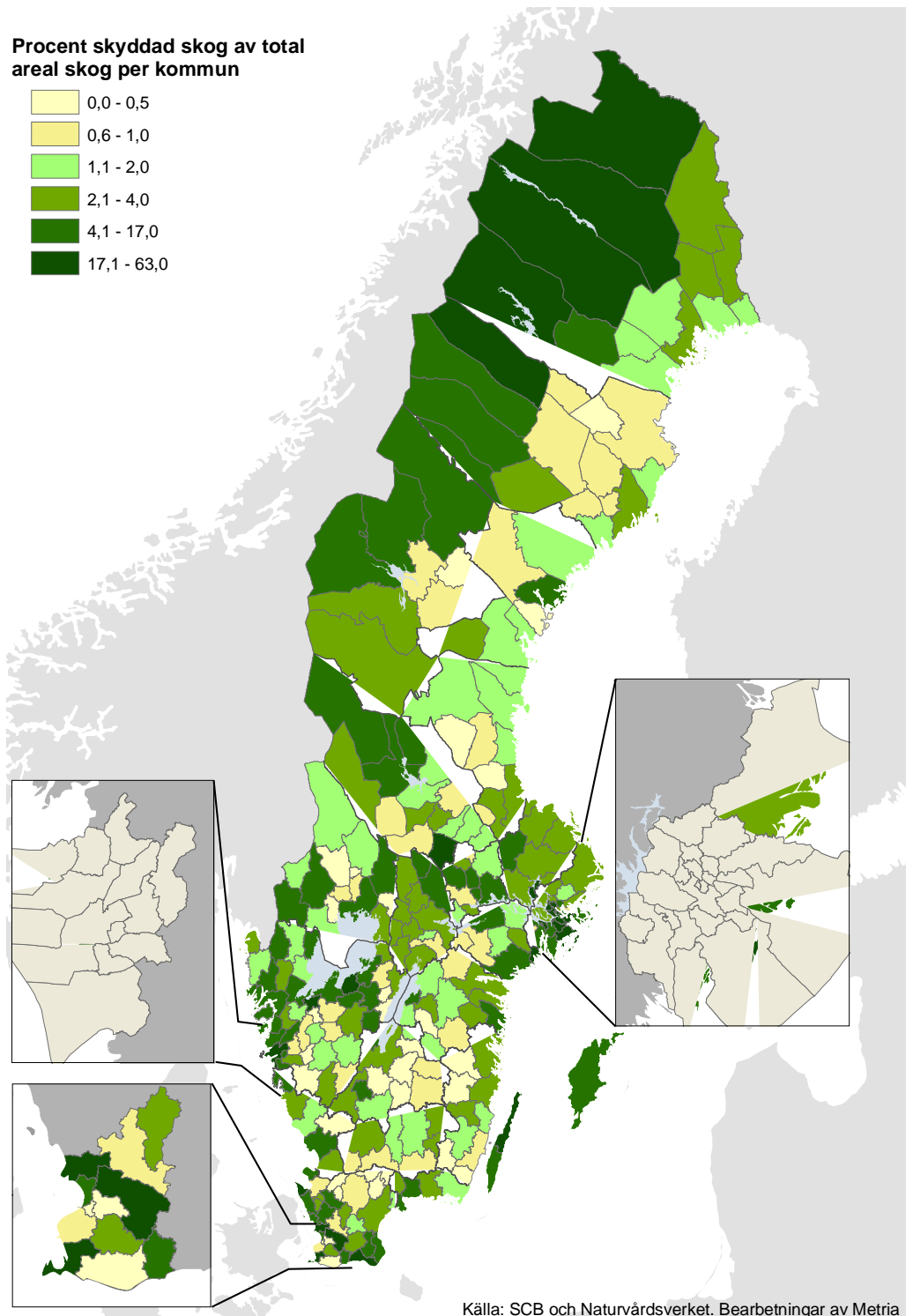


Källa: SCB och Naturvårdsverket. Bearbetningar av Metria

* Natura 2000 områden ser större ut pga påläggning av yttergräns. Undantag är vattendrag som inte har yttergräns och därmed inte syns.
* Natura 2000 områden enligt regeringens beslut augusti 2012 som kan komma att ändras av kommissionen.

6. Skyddad skog (inom NP, NR, NVO, SBO) per kommun, 2012-12-31

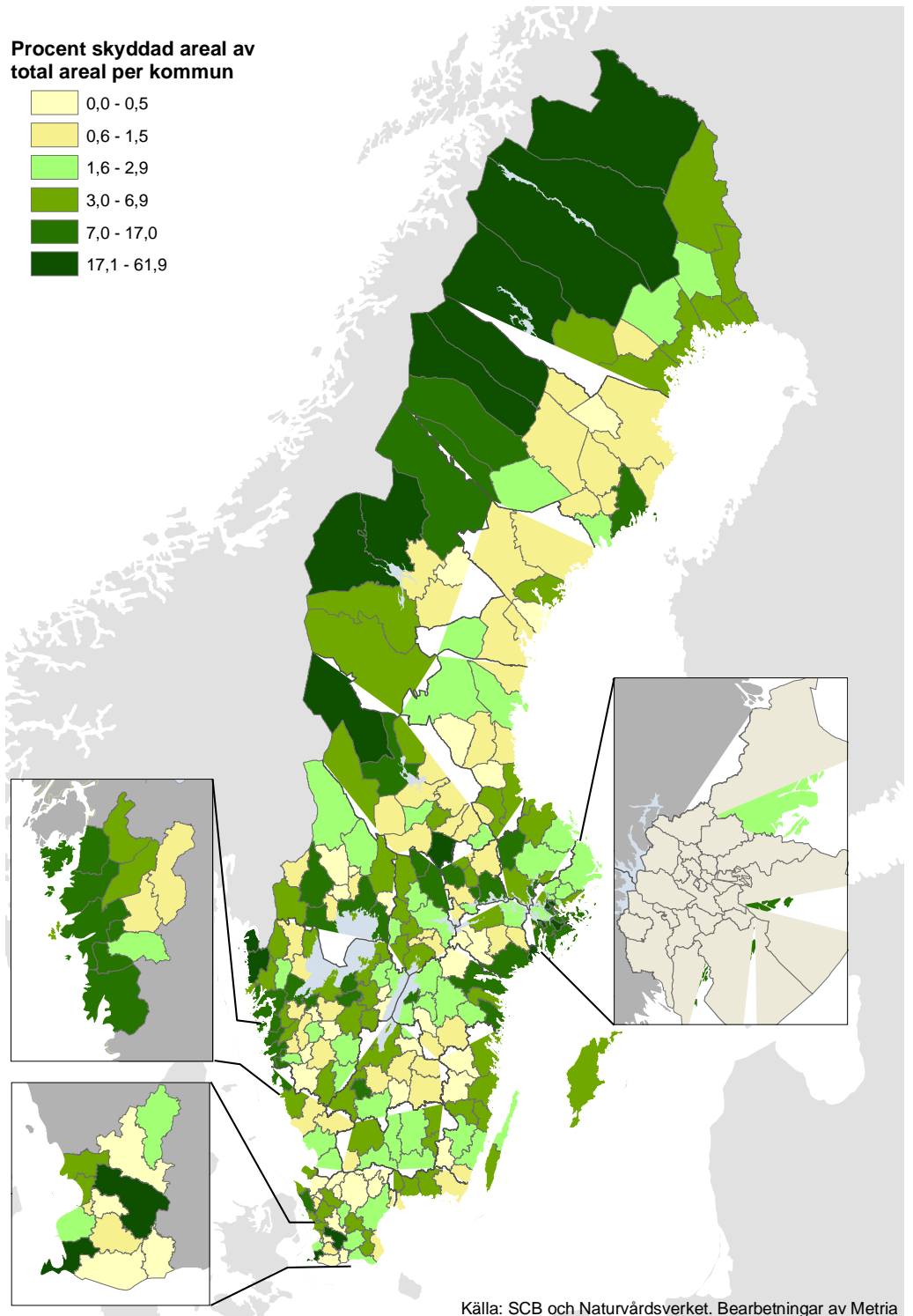
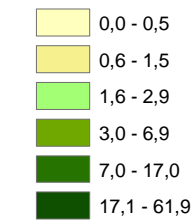
6. Protected forest land (within designated areas) by municipality, percent of forest land



7. Skyddad areal (NP, NR, NVO, SBO och ÖBO) per kommun, 2012-12-31, procent av total kommunareal.

7. Protected area by municipality, percent of total area

Procent skyddad areal av total areal per kommun



Källa: SCB och Naturvårdsverket. Bearbetningar av Metria

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Syftet med det statistiska meddelandet "Skyddad natur" är att ge en översikt av skyddade områden i Sverige. Ett skyddat område är ett geografiskt definierat område som är utpekat, reglerat och förvaltad för att uppnå specifika syften och bevarandemål. I Sverige används skyddade områden som samlingsnamn för skyddsformer inom miljöbalken och jordabalken. Skyddade områden med stöd av miljöbalken inrättas i enlighet med förordningen om områdesskydd och nationalparksförordningen. Skyddade områden är en egen form av markanvändning och i juridiska och statistiska sammanhang skiljer man därför skyddade områden med specifika syften och reglerad markanvändning från andra markslag.

Statistiken innehåller även uppgifter om skyddade älvar, nationalstadsparken och fridlysta arter. Meddelandet har utarbetats i samarbete mellan SCB och Naturvårdsverket.

Publicering av "Skyddad natur" sker årligen i form av ett Statistiskt Meddelande (SM) i serien Sveriges officiella statistik. SM publiceras i sin helhet på SCB:s hemsida (www.scb.se). Dessutom återfinns statistiken i Sveriges statistiska databaser, som också nås via SCB:s hemsida. Merparten av data till statistiksammansättningen är hämtade från Naturvårdsverkets centrala register över skyddade områden, Naturvårdsregistret (NVR) i databasen VIC-Natur.

Definitioner och förklaringar

Följande kortfattade beskrivning avser de i tabell 14 och 15 redovisade naturtyperna.

Skogstyper

Tallskog I huvudsak homogen tallskog (>70% tall)

Granskog I huvudsak homogen granskog (>70% gran)

Barrblandskog Blandskog av tall och gran (inget trädslag når 70%)

Barrsumpskog Barr- och lövblandad barrskog som sammanfaller med myr i kartdata

Lövblandad barrskog Barrskog med lövträd (>30% lövträd)

Triviallövskog I huvudsak homogen lövskog (>70% triviallöv)

Ädellövskog I huvudsak homogen ädellövskog (>70% löv, >50% ädellöv)

Triviallövskog med ädellövinslag Lövskog med 20-50% ädellöv

Lövsumpskog Lövskog som sammanfaller med myr i kartdata

Hygge Avverkade och yngre skogar upp till ca 50 års ålder

Impediment Ej produktiv skog

Övriga naturtyper

Våtmark (Våtmark, övrig våtmark, hävdad våtmark, torvtäkt)

Äng och betesmark

Övrig öppen mark (Odlad mark, substratmark, exploaterad mark, anläggningar)

Öppen mark i fjällen Öppna marker samt buskmarker i fjällregionen (glaciärer och snöfält, block- och hållmarker, gräs- och rishedar, örtängar, buskmarker)

Sjöar och vattendrag

Hav

Följande kortfattade beskrivning avser de i tabell 15 redovisade naturtyperna.

Naturtyper ovanför gränsen för fjällnära skog

Fjällblock och hållmark

Fjällhed Gråshed (inkl moderat snölega), skarp, torr, frisk och våt rished

Fjälläng Lågörtäng, högörtäng, buskmark

Fjällmyr Blöt myr, övrig myr

Fjällbjörkskog Hedbjörkskog, ängsbjörkskog

Fjälltallskog

Fjällbarrskog

Fjällgranskog

Lövblandad fjällbarrskog

Ungskogar inklusive hyggen

Glaciärer och permanenta snöfält

Vatten

Övrigt Kulturmark och låglandsgräsmarker, exploaterad mark (inkl bebyggelse), övrig mark (sandmark etc.)

Så görs statistiken

Uppgifter om skyddad natur i Sverige är till stora delar hämtade från Naturvårdsverkets centrala register över skyddade områden, Naturvårdsregistret (NVR) i databasen VIC-Natur. Det registeruttag som ligger till grund för här redovisad sammanställning gjordes i mars 2013 och omfattar områden som beslutats och vunnit laga kraft senast den 31 december 2012.

Register över skyddade områden (NVR)

Enligt 33 § områdesskyddsförordningen ska länsstyrelsen föra ett register över beslut i naturvårdsärenden och andra förhållanden på naturvårdens område (naturvårdsregister). Vidare ska Naturvårdsverket föra ett sammanfattande nationellt register. Med stöd av denna paragraf har Naturvårdsverket meddelat föreskrifter (NFS 2009:5) om registrering av beslut enligt 7 kap. miljöbalken.

Inom ramen för IT-systemet VIC-Natur har ett nytt naturvårdsregister tagits i bruk, databasen NVR. Det innehåller både administrativa data och områdesgränser. Det ersätter det tidigare registret och den s.k. NAVO-databasen, där digitala gränser förts av Lantmäteriet (Metria). NVR är en del av konceptet VIC-Natur. Genom VIC-Natur har Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Lantmäteriet gemensam tillgång till kartdata för områdesskydd och informationssystem som stödjer verksamheten. I kartdatabasen finns både kartdata som genereras via naturvårdsarbetet och digitala kartor från Lantmäteriet.

De skyddade arealerna på läns- och kommunnivå har fördelats med hjälp av digitala gränser med en noggrannhet som motsvarar kartskala 1:10 000. När ett område sträcker sig över kommun- eller länsgräns¹ redovisas det som ett område i vardera kommunen eller länet. Om någon del av området är mindre än 10 hektar per kommun och utgör mindre än 50 procent av hela områdets area, så är det ej medtaget i antalsuppgiften för den aktuella kommunen. Undantag görs för de områden vars totala area är mindre än 10 hektar, utan delning mot kommungräns. Då redovisas de olika delarna per kommun i antalsuppgiften, om inte ytan understiger 0,005 hektar. De skyddade områdenas totalarealer innehåller både land- och vattenytor. Vattenarealerna består av såväl insjöar och älvar som havsområden. De skyddade områdenas fördelning i land- och vattenarealer beräknas med hjälp av en digital vattenkarta med en noggrannhet som motsvarar kartskalen 1:10 000.

¹ Endast nationalpark kan sträcka sig över länsgräns. Övriga områden räknas som separata objekt i registret, om de sträcker sig över länsgräns.

Statistikens tillförlitlighet

Statistiken om nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, naturminnen, vattenskyddsområden, djur- och växtskyddsområden, biotopskyddsområden i jordbruksmark samt Natura 2000-områden bygger på uppgifter från Naturvårdsregistret (databasen NVR). Naturtypsfördelningen (tabell 14 och tabell 16) baseras på Kontinuerlig naturtypskartering av skyddade områden (KNAS).

Uppgifterna i NVR uppdateras och förbättras kontinuerligt. Ibland revideras arealer p g a förändringar i den geometriska utbredningen, exempelvis genom att en utvidgning eller ny inmätning har gjorts av objektet. Under de fem senaste åren har ett omfattande kvalitetsförbättringsprojekt pågått som avser gränserna för de skyddade områden, se mer i avsnitt *Förändringar jämfört med föregående meddelande*. Genomförda kvalitetsförbättringar innebär i flera fall en förändring av objektytan.

Även andra uppgifter än area kan skilja sig. Områden kan t ex ha varit felaktigt klassade tidigare. Vidare ska det observeras att ett och samma område som sträcker sig över kommungräns ofta redovisas som ett område i vardera kommunen med olika objektidentitet.

I 2007-2010 års statistik användes de arealer som genererades automatiskt i VIC-Natur, d v s att arealen baseras på den angivna avgränsningen. Tidigare användes de manuella arealerna från VIC-Natur, d v s de arealer som länsstyrelserna själva angav. Övergången till automatiska arealer gjordes eftersom de ansågs vara av högre kvalitet. Från och med 2011 års statistik används land- och vattenarealer som automatgenereras av Statistiska centralbyrån i samband med att statistiken tas fram.

Den skyddade arealen per år är något generaliserad. Den baseras på den skyddade arealen inom områden vars beslut är gällande 2012-12-31. Den skyddade arealen redovisas för det år som beslutet om att bilda området togs. Detta innebär att en mindre areal saknas i redovisningen och/eller redovisas från och med fel år.

Områden som inte är gällande idag ingår inte i statistiken. När naturreservat upphävs ersätts de oftast av ett annat skyddat område, t.ex. genom att området ingår i ett nytt naturreservat eller i en nationalpark. I statistiken saknas därmed skyddade arealer som har varit skyddade, men inte är det idag. Det förekommer också att den skyddade arealen saknas för några år och redovisas först från och med när beslutet om det nya området togs. I Naturvårdsregistret finns 89 upphävda naturreservat. Av dessa omfattas 86 stycken helt eller till någon del av nya skyddade områden. Tre områden är inte skyddade idag.

För drygt 200 naturreservat har man tagit beslut om att ändra den geografiska utbredningen av det skyddade området *efter* att beslutet om bildande har tagits. Den vanligaste anledningen är att området utökas, t ex för att inbegripa ett intilliggande naturreservat. I statistiken redovisas den nuvarande utbredningen från och med det år beslutet om att bilda området togs, även om det ursprungliga beslutet inte omfattade hela ytan. I statistiken kan det därmed finnas arealer som redovisas som skyddade, innan de verkligen var det.

Förändringar jämfört med föregående meddelande

I augusti 2012 tog regeringen beslut om ändringar av Sveriges Natura 2000-områden. Bakgrunden till ändringarna är en kvalitetssäkring baserad på basinventeringen av skyddade områden, som genomfördes under perioden 2004-2008. Syftet var att samla in information om naturtyper, strukturer, funktioner och arter i alla Natura 2000-områden och andra skyddade områden.

År 2008 fick länsstyrelserna och Naturvårdsverket i uppdrag att förbättra kvaliteten på data för Natura 2000-områden, utifrån basinventeringens resultat. Beslutet omfattar förändringar för 3 189 befintliga Natura 2000-områden utpekade enligt art- och habitatdirektivet (SCI-områden) och 215 Natura 2000-områden utpekade enligt fågeldirektivet (SPA-områden).

Exempel på ändringar i 2012 års statistik är t.ex. ökning och minskning av totalarealer, ökning och minskning av områdenas innehåll av listade arter och naturtyper, namnändringar och ihopslagning av objekt. För 1 074 områden har yttergränsen justerats. Dessa ändringar är i huvudsak av teknisk karaktär och utgår från bättre underlag för avgränsningar eller en bättre anpassning till befintliga reservatsgränser.

Tre områden (SCI) utgår helt, då det inte finns några listade Natura-naturtyper eller listade arter i området. Tolv områden (11 SCI, 1 SPA) utgår och slås samman med andra angränsande områden. Tretton nya Natura 2000-områden utpekade enligt fågeldirektivet (SPA-områden) och ett nytt Natura 2000-område utpekade enligt art- och habitatdirektivet (SCI-områden).

Arealförändringar för andra skyddstyper än Natura 2000, som inte beror på nya beslut om områdets utbredning, är en följd av kontinuerliga uppdateringar av registret eller av fortlöpande kvalitetsförbättringar. Det innebär exempelvis att gränser för skyddade områden justeras för att stämma överens med fastighetsgränser samt för att inte överlappa varandra.

Bra att veta

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Kartverktyget Skyddad Natur

På Naturvårdsverkets hemsida finns möjlighet att på egen hand se Sveriges skyddade områden med hjälp av ett kartverktyg.

<http://www.naturvardsverket.se/skyddadnatur>

Tidsserier

Tidsserier över utvecklingen av skyddade områden på kommun, län och riket finns i SCB:s statistikdatabas. Den nås via produktsidan www.scb.se/mi0603

In English

Summary

The purpose of the report is to give an overall picture of protected areas in Sweden. Protected areas are defined here as statutory protection of nature regulated by the Environmental Code. The report also gives an account of certain revisions and analyses that have been carried out concerning the general status of nature protection in Sweden. The information in this report is taken from the Swedish Environmental Protection Agency's database on protected nature.

Until 1 January 1999, the main legislative provision for nature protection in Sweden was embodied in the Act on the Management of Natural Resources (NRL). On 1 January 1999, the Act was replaced by the Environmental Code.

Protected areas 2012

Statutory protection of nature regulated by the Environmental Code as of 31 December 2012 is summarised below.

Overview of protected areas in Sweden 2012

Type of protection	Number	Total area, hectares	Land area, hectares
National Parks	29	739 449	632 264
Nature Reserves	3 911	4 417 108	3 702 964
Nature Management Areas	93	107 691	71 450
Habitat Protection Areas in forest land	6 915	23 312	23 259
Habitat Protection Areas in agricultural land	96	228	227
Total 2012	11 044	5 287 788	4 430 164
Total 2011	10 711	5 267 995	4 411 812
Wildlife Sanctuaries	993	102 984	62 022
	29	739 449	632 264

In total, the above forms of protection encompass 5.3 million hectares. Of the total area protected nature, 4.4 million hectares comprise land. This represents 10.9 percent of Sweden's land surface.

The growth in designated protected areas (marine and terrestrial) during 2012 was 14 000 hectares. The major part of this growth consisted of forest areas.

Each nature reserve has its own specific regulations. These entail, for example, that forest tracts within the nature reserves in some cases lack protection or may have only limited protection. Wildlife sanctuary status does not imply any protection for the accompanying biotope/nature type. Only such matters as access, hunting and fishing are regulated.

Areas with protected status are unevenly distributed in the country because of the need for protection of large old-growth forest areas in the mountainous region. As regards nature reserves, more than 3 million hectares or 82 percent of the nature reserve land area is found in the three northernmost counties. The protected areas in these counties are concentrated in the mountains or along the edge of the mountain chain.

The protection of specific biotopes is regulated in the Environmental Code Chapter 7, Sect. 11 and consists of three types of protection. Nearly 7 000 areas comprising 23 312 hectares of forest biotopes have been designated by the County Forestry Boards. The County Administrative Boards have designated agricultural biotopes in 96 areas comprising 228 hectares.

In the Environmental Code Chapter 4, Sect. 6, rivers protected from hydroelectric power exploitation are noted. These comprise the four national rivers

Torneälven, Kalixälven, Piteälven and Vindelälven and a further 38 river basins with a total area of 153 000 km². Moreover, ten river courses in seven rivers are protected.

The Nordic countries have large areas of protected nature per capita compared with other parts of Europe. On the other hand, if we consider protected nature as a share of total area, many other European countries have protected greater shares of their territories.

List of tables

Explanation of symbols	18
1. National parks	18
2. Nature reserves by county	19
3. Decisions on nature reserves and nature management areas by county administrative board/ local government	19
4. National parks and nature reserves in marine surroundings	20
5. Culture reserves	21
6. Natural monuments by county	22
7. Wildlife sanctuaries by county	22
8. Natura 2000 sites by county	23
9. Water protection areas by county	23
10. Habitat protection areas and biotopes on agricultural land	24
11. Rivers protected against hydro electric power exploitation	25
12a. Area of national city park	26
12b. Population inside and close to national city park	26
13. Animal and plant species which are protected in the whole country	26
14. Nature types in nature reserves and national parks	27
15. Nature types in nature reserves and national parks above the mountainous region border	27
16. Productive forest land in national parks and nature reserves by county	28
17a The ten largest nature reserves by total area	29
17b. The ten largest nature reserves by area of forest land	29
17c. The ten largest nature reserves by area of productive forest land	29
17d. The ten largest nature reserves by area of wetland	30
17e. The ten largest nature reserves by area of lakes and water courses	30
17f. The ten largest nature reserves by area of meadow and grazing land	30
18. Population within different distances from national parks, nature reserves and nature management areas.	31
19. Trustees of national parks, nature reserves and nature management areas, no. by county	32
20a. Costs for protection of areas	33
20b. Breakdown of costs by form of acquisition	33
21. Number of criminal charges related to violations of territorial protection	33
22. Protected areas in some countries	34
23. Protected nature by municipality	35

24. Protected nature, summary

39

List of terms

antal	number of
areal	area
art- och habitatdirektivet	habitat directive
barrblandskog	coniferous mixed forest
barrskog	coniferous forest
barrsumpskog	coniferous swamp forest
begränsat skydd	limited protection
biotopskyddsområde i skog (SBO)	habitat protection area in forest land
biotopskyddsområde i jordbruksmark (ÖBO)	habitat protection area in agricultural land
björkskog	birch forest
blandskog	mixed forest
block	block, boulder
djurart	animal species
djur- och växtskyddsområde (DVO)	wildlife sanctuary
fjäll	mountain
fjällnära	above the pre-mountain border
fridlyst	protected (by law)
friluftsliv	outdoor recreation
fågeldirektivet	bird directive
förvaltare	trustee
glaciär	glacier
granskog	spruce forest
hed	moor, heath
hygge	clear-felled area
häll	flat rock
impediment	non-productive forest land
jordbruksmark	agricultural land
kommun	municipality
kulturhistoriskt/kulturmiljö	cultural-historical/cultural environment
kulturresevat (KR)	cultural reserve
landyta	land surface (excluding water)
län	county
länsstyrelsen	County Administrative Board
lövblandade barrskogar	deciduous mixed coniferous forest
lövskog	deciduous forest

lövsumpskog	deciduous swamp forest
marin ekologi	marine ecology
marin	marine
medelavst., medelavstånd	average distance
miljö	environment, surroundings
miljöbalken	Environmental Code
miljöskyddslagen	Environmental Protection Act
myr	mire
nationalpark (NP)	national park
nationalstadspark	national city park
Natura 2000-område	Natura 2000 site
naturminne	natural monument
naturreservat (NR)	nature reserve
naturtyp	nature type
naturresurslagen (NRL)	Act on the Management of Natural Resources
naturvårdsavtal	nature conservation agreement
naturvårdslagen (NVL)	Nature Conservation Act
naturvårdsområde (NVO)	nature management area
Naturvårdsverket	Swedish Environmental Protection Agency
Riksantikvarieämbetet	Swedish National Heritage Board
sjö	lake
skogstyp	forest type
Skogsstyrelsen	Swedish Forest Agency
skyddad natur	protected area
skyddad produktiv skogsmark	protected productive forest land
skötselplan	management plan
staten	government(-owned)
stiftelse	foundation
tallskog	pine forest
triviallövskog	trivial deciduous forest
tätort	locality
vatten	water
vattenkraftsutbyggnad	exploitation of hydroelectric power
vattenskyddsområde (VSO)	Water protection area
ädellövskog	broad-leaved forest
älv	river
äng	meadow